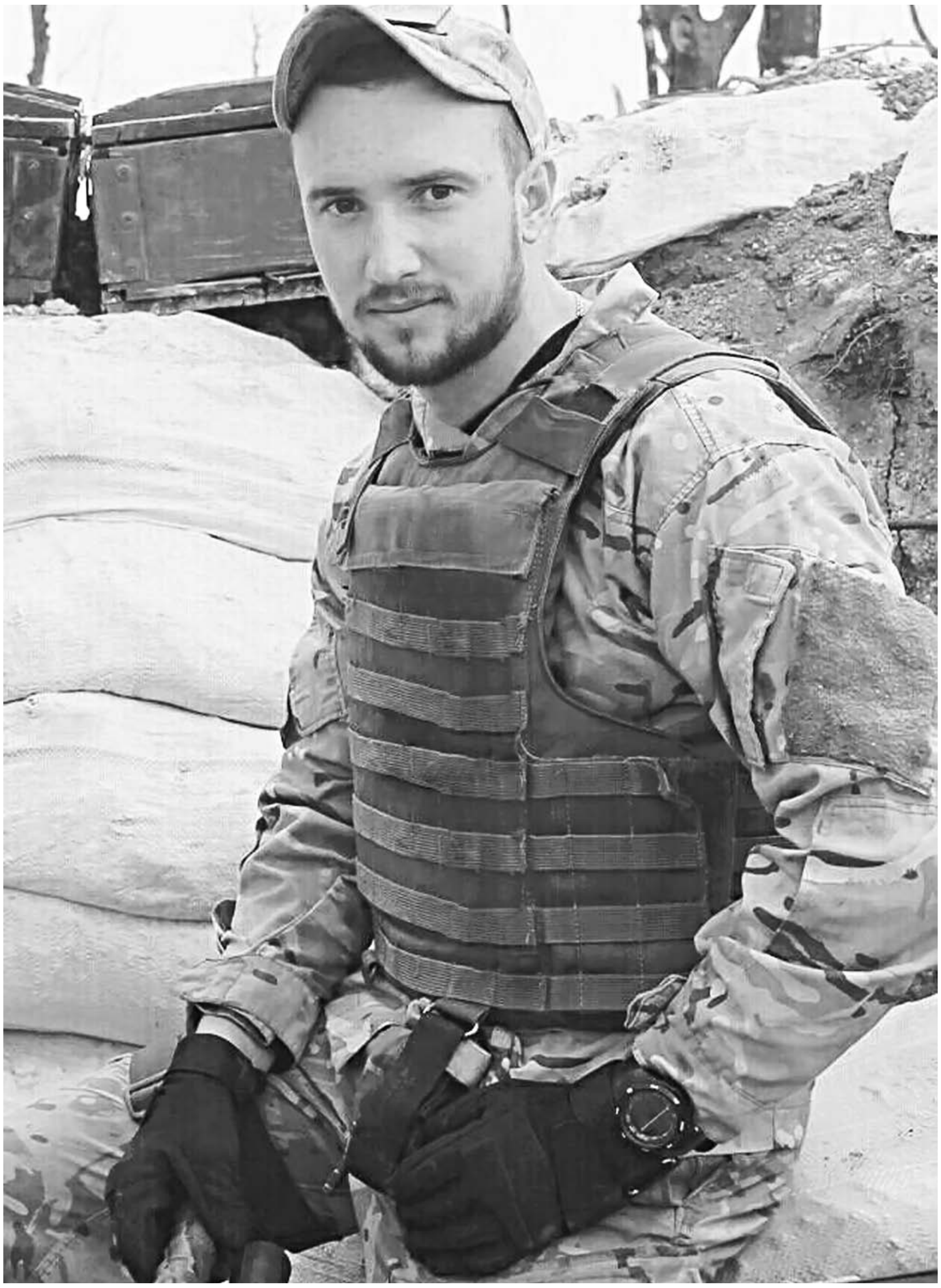
НАРОДНА АРМІЯ
25 травня, 2017
#21 (5501)

ДЛЯ ВОРОГА ВІН — СПРАВЖНІЙ «ТАЙФУН»

ПРО 23-РІЧНОГО КОМАНДИРА РОТИ ЛЕЙТЕНАНТА ВАСИЛЯ ТАРАСЮКА В БРИГАДІ ХОДЯТЬ ЛЕГЕНДИ. МИНУВ ЛИШЕ РІК, ЯК ВІН ЗАКІНЧИВ АКАДЕМІЮ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК, ВІДТОДІ І ВОЮЄ НА ДОНБАСІ. І ВЖЕ БАГАТЬОХ ВРАЗИВ СВОЄЮ МУЖНІСТЮ. В БОЯХ ЗА АВДІЇВКУ ОТРИМАВ ТРИ ОСКОЛКОВІ ПОРАНЕННЯ, ЧОТИРИ КОНТУЗІЇ ТА ОРДЕН БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО... стор. 6

29 ТРАВНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МИРОТВОРЦІВ ООН

УКРАЇНА ВЖЕ 25 РОКІВ — УЧАСНИК МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ ООН

Починаючи з 1992 року в міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки взяло участь понад 42 000 українських військовослужбовців. Станом на 18.05.2017 року 448 військовослужбовців Збройних Сил України залучено до 9 міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки під проводом ООН, НАТО та у складі спільних миротворчих сил стор. 12-13

СИЛЬНЕ ТА ЕФЕКТИВНЕ ВІЙСЬКО ДЕШЕВИМ НЕ БУВАЄ

В Україні розпочинається активна реалізація Державної програми розвитку Збройних Сил на період до 2020 року

стор. 4

СТРІЛЯТИ З-ЗА СПИН МИРНИХ МЕШКАНЦІВ — ПОШИРЕНА ТАКТИКА РОСІЙСЬКИХ БОЙОВИКІВ

Найманці часто цинічно облаштовують свої позиції в населених пунктах і звідти б'ють по опорних пунктах українських військовослужбовців, знаючи, що відповіді не буде… стор. 3

«ЛЕТЮЧІ» Т-80 ДЛЯ ВДВ

Десантники отримають чергову партію танків

стор. 14

У ШАХТАХ ДОНБАСУ «ЗНАЙШЛИ» НЕ ЛИШЕ ТАНКИ, А Й РОСІЙСЬКІ БПЛА

Українські військові вполювали черговий російський безпілотний літальний апарат «Орлан-10» стор. 11

НА РЕМОНТ І МОДЕРНІЗАЦІЮ «ГЕТЬМАНА САГАЙДАЧНОГО» ВИДІЛЕНО 91 млн гривень

До кінця червня на головному військовому кораблі України завершиться доковий ремонт. Потім почнеться його модернізація стор. 10

ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ВБЕРІГАЮТЬ ЖИТТЯ ВОЯКІВ

Про особливості конструкції протимінних сидінь сучасних бронеавтомобілів розповідають фахівці Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки ЗС України стор. 15

ПРО ЖИТТЯ ПІСЛЯ ВІЙНИ,
АБО ЯК УЧАСНИКУ АТО ЗНАЙТИ РОБОТУ

Досить часто працедавці відмовляються брати на роботу ветерана АТО без вагомих причин. Як діяти, якщо порушується ваше право на пільгове працевлаштування? стор. 19

ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«РЕФОРМУВАТИ МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ ТА ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ ЗАГАЛОМ, НЕ РЕФОРМУЮЧИ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ, НЕМОЖЛИВО»

Одним із основних чинників забезпечення Збройних Сил України кадрами є якісний відбір кандидатів на навчання. Про це заявив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак під час засідання Колегії МО України, яка була присвячена реформуванню військової освіти.

За словами глави вітчизняного оборонного відомства, реформувати Міністерство оборони та Збройні Сили України загалом, не реформуючи військової освіти, неможливо. Потрібно створювати кадровий потенціал з тих військовослужбовців, які можуть приймати рішення та мають теоретичні знання.

— Одним із основних чинників формування кадрового потенціалу є якісний відбір кандидатів на навчання. І від того, кого ми відбираємо, буде залежати кінцева мета. Тут ставку ми маємо робити на тих, хто має бойовий досвід. Нам однозначно потрібно переглядати правила прийому до наших військових навчальних закладів, враховуючи досвід АТО. І тут я хочу звернутися до командирів. Ви маєте думати стратегічно і направляти на навчання кращих, а не тих, хто вам не потрібен, — наголосив Міністр оборони України.

Під час Колегії МО України також обговорили досить важливе питання підготовки сержантського складу, зокрема внесення змін до законодавства, які дозволять комплектувати первинні офіцерські посади сержантським складом.

Йшлося також про зміни у підході до формування викладацького складу. Про те, що викладачів потрібно підбирати з військовослужбовців із бойовим досвідом. Йшлося про підвищення престижу професії викладача, про забезпечення їх соціальними гарантіями.

— Якщо підберемо такого викладача, який буде авторитетом для курсантів та слухачів, успіх нам гарантовано стовідсотково, — зазначив генерал армії України Степан Полторак.

Вадим КОВАЛЬОВ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ ІНІЦІЮЄ СТВОРЕННЯ ІНСТИТУТУ ТАНКОВИХ ВІЙСЬК ТА ФАКУЛЬТЕТУ ІНЖЕНЕРНИХ ВІЙСЬК

— Військову освіту ми сьогодні розглядаємо за двома аспектами. Здобування фундаментальних знань і навичок у навчальному закладі та розвиток і закріплення цих навичок і знань у процесі виконання функціональних обов'язків на посаді у військах через систему курсової підготовки перед призначенням на нові посади. Одночасно у ВВНЗ ми навчаємо 11 408 слухачів, курсантів і студентів. У системі військової освіти й науки працюють 170 докторів наук і 1290 кандидатів наук, — повідомив під час виступу на засіданні Колегії МО України перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак.

За останні три роки кількість абітурієнтів з-поміж контрактників суттєво збільшилася (у наборі 2016 року співвідношення кількості курсантів-контрактників і курсантів з-поміж цивільної молоді становить 60% і 40% відповідно).

— Важливим питанням для Збройних Сил України сьогодні є підготовка сержантів. Перехід до заміщення сержантами первинних посад офіцерського складу потребує зміни в підходах щодо порядку комплектування посад зазначеною категорією військовослужбовців, організації та змін у навчальному процесі ВНЗ, підготовки нової категорії викладачів — сержантів-інструкторів за стандартами НАТО та вирішення соціального блоку. Потрібно укріпити систему професійної підготовки сержантів. Зокрема, використовувати консультативну допомогу іноземних фахівців із впровадження програм НАТО в підготовку сержантів, — наголосив перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак.

ЗА ОСТАННІ ТРИ РОКИ КІЛЬКІСТЬ АБІТУРІЄНТІВ З-ПОМІЖ КОНТРАКТНИКІВ СУТТЄВО ЗБІЛЬШИЛАСЯ (У НАБОРІ 2016 РОКУ СПІВВІДНОШЕННЯ КІЛЬКОСТІ КУРСАНТІВ-КОНТРАКТНИКІВ І КУРСАНТІВ З-ПОМІЖ ЦИВІЛЬНОЇ МОЛОДІ СТАНОВИТЬ 60% І 40% ВІДПОВІДНО).

У рамках програми НАТО «Удосконалення військової освіти» (DEEP) уже пройшли навчання понад 1400 викладачів, слухачів і курсантів. Програму буде продовжено до 2020 року.

У цій площині слід відзначити спільну ініціативу Національного університету оборони України, Академії оборони Великої Британії, Проектного офісу реформ і радника МОУ Філа Джонса стосовно впровадження в навчально-виховний процес проекту створення Школи оборонного менеджменту шляхом запровадження в систему курсової підготовки спеціалізованих навчальних програм, побудованих на сучасних методиках, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

— Актуальними є питання відновлення навчання фахівців інженерного профілю на базі Центру розмінування ЗС України у Кам'янці-Подільському — з формуванням військового факультету. А також підготовки фахівців бронетанкових та механізованих військ з формуванням у Харкові на базі військового факультету — Інституту танкових військ. Відповідні проекти постанов уряду підготовлені вже та направлені на міжвідомче погодження. Також потребує суттєвих змін система підготовки фахівців льотних спеціальностей для Повітряних сил та армійської авіації Сухопутних військ, — зауважив перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ ЗАКОН, ЯКИЙ ПІДСИЛЮЄ СОЦЗАХИСТ ЧОРНОБИЛЬЦІВ

Президент України Петро Порошенко підписав Закон «Про внесення зміни до статті 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

— Думаю, що це буде один із важливих етапів щодо наших кроків у посиленні захисту постраждалих від Чорнобильської катастрофи, — зазначив глава держави, йдеться на офіційному сайті Президента України.

Закон встановлює з 1 січня 2018 року право на призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника дружинам або чоловікам, які втратили годувальника із числа учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, віднесених до 1 категорії. Згідно з документом, це право надається незалежно від причинного зв'язку смерті годувальника з Чорнобильською катастрофою.

У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ СТВОРЯТЬ СПЕЦПІДРОЗДІЛ ІЗ КІБЕРЗАХИСТУ

Про це повідомив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна».

— У різних країнах такі структури підпорядковані різним підрозділам. У Литві — Міністерству оборони, відповідають за безпеку саме цього відомства і дають рекомендації всім іншим. У нас є певна система, а чи буде об'єднання її навколо одного відомства — це рішення керівництва країни. Але робота йде дуже серйозна, на рівні РНБО, — зазначив Міністр оборони України.

За його словами, сьогодні вже «створюються підрозділи, мережа, програмне забезпечення, щоб захистити Україну від кібератак».

— Радник від НАТО допомагає нам створювати таку структуру в Міністерстві оборони України, поки що це на рівні дорадчої допомоги, але я сподіваюся, що буде ще й матеріальна, — зазначив Міністр оборони України.

На виконання доручення державного секретаря Міністерства оборони України від 26.04.2017 № 17797/з/19–2016 та від 28.04.2017 №503/2/3246 Міністерством оборони України оголошується конкурс на заміщення вакантних посад керівників державних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України та функціональне управління якими покладено на Головне управління майна та ресурсів.

Державне підприємство «Івано-Франківський військовий ліспромкомбінат»

Юридична та фактична адреса підприємства: 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Л. Ребета, 6.

Телефон: (03422) 3–25–02–ф.

Основні напрямки діяльності:

лісове господарство та пов'язані з ним послуги; лісництво та лісозаготівлі, одержання продукції лісового господарства, надання послуг у лісовому господарстві, виробництво дерев'яної тари, столярні та теслярські роботи, виробництво інших виробів з дерева.

Державне підприємство Міністерства оборони України «Дружбівський кар'єр нерудних копалин «Кварц»

Юридична та фактична адреса підприємства: 11024, Житомирська обл., Олевський р-н, смт Дружба, вул. Леніна, 1.

Тел. Концерну «Військессетменеджмент», до складу якого входить підприємство: (044) 500–23–93–ф.

Основні напрямки діяльності:

Добування піску та гравію, видобуток каменю будівельного та переробка його на щебінь, надання в оренду нерухомого майна, оренда інших машин та устаткування.

Перелік документів, що надаються комісії разом із заявою на ім'я голови постійно діючої комісії із проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери управління Міністерства оборони України:

2 фотокартки 3х4 см;

автобіографія, написана власноручно, резюме;

конкурсна пропозиція;

належним чином завірені: копія документа, що посвідчує особу, копія картки фізичної особи — платника податків, копія військового квитка (для військовозобов'язаних), копія трудової книжки, копії посвідчень про нагородження державними нагородами, копії посвідчень про присвоєння почесних звань, копія документа про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації;

згода на обробку персональних даних;

заповнений аркуш обліку кадрів (особова картка працівника ф. № П-2);

довідка про стан здоров'я Ф 133/о;

довідка про відсутність судимості;

інформація про досвід успішної роботи з управління підприємством;

рекомендації та інші документи на розсуд претендента.

Кваліфікаційні вимоги до претендентів:

повна вища освіта відповідного напряму підготовки (магістр, спеціаліст). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професіями керівників нижчого рівня — не менше 5 років.

Вимоги до конкурсної пропозиції:

відповідно до пункту 18 постанови Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 р. № 777 «Про проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

Термін подання документів до конкурсної комісії — до 16 червня 2017 року за адресою:

03168, м. Київ-168, Повітрофлотський проспект, 6, Департамент кадрової політики Міністерства оборони України, електронна адреса: dkp2016@ukr.net.

Місце проведення конкурсного відбору — приміщення № 223 Головного управління майна та ресурсів за адресою: м. Київ, вул. Перемоги, 55/2.

Дата проведення конкурсного відбору — протягом 30 календарних днів після дати засідання комісії з розгляду заяв претендентів і доданих до них документів, дата оголошення результатів конкурсного відбору — протягом 3 днів після його завершення.

За довідками звертатися за телефонами:

у Департаменті кадрової політики Міністерства оборони України — (044) 454–43–97.

У Головному управлінні майна та ресурсів — (044) 454–74–36.

Інформацію, що стосується фінансово-економічного стану підприємств — баланс (форма №1), звіт про фінансові результати (форма № 2), звіт про рух коштів (форма № 3), звіт про власний капітал (форма № 4), примітки до річної фінансової звітності (форма № 5) надано на WEB-сторінці інтернет-порталу Міністерства оборони України у розділі «Кадрова політика, відбір керівників ДП МОУ, оголошення».

СТРІЛЯТИ З-ЗА СПИН МИРНИХ МЕШКАНЦІВ —
ПОШИРЕНА ТАКТИКА РОСІЙСЬКИХ БОЙОВИКІВ

НАЙМАНЦІ ЧАСТО ЦИНІЧНО ОБЛАШТОВУЮТЬ СВОЇ ПОЗИЦІЇ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ І ЗВІДТИ Б'ЮТЬ ПО ОПОРНИХ ПУНКТАХ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЗНАЮЧИ, ЩО ВІДПОВІДІ НЕ БУДЕ...

Наслідки обстрілу з важкої артилерії мирного населеного пункту Водяне під Маріуполем

Перед тим, як розповісти деякі з епізодів із сьогодення переднього краю, нагадаю тезу господаря Кремля, публічно озвучену ним після анексії Криму: «Наші військові завжди знаходилися позаду мирного населення…» Цієї настанови Путіна його бойовики дотримуються й на Донбасі. Часто вогонь по позиціях українських військ терористи ведуть безпосередньо з мирних населених пунктів, захоплених ними

Чергове відрядження до опорника морських піхотинців, розташованого неподалік від селища Широкине, вкотре підтвердило цю підступну тактику ведення бойових дій терористами. На позицію ми прибули під звуки мінометних вибухів і гуркіт автоматичної гармати БМП-2, а за деякий час запрацювала і «стволка». Потужні «виходи» гаубиць Д-30 було чути загрозливо чітко. Кілька ворожих «приходів» упало на відстані кількох десятків метрів від спостережного поста, де ми перебували. Вогонь ставав дедалі щільнішим, а на опорнику — дедалі гарячіше. На моє запитання щодо відкриття вогню у відповідь, адже існувала пряма загроза життю особового складу, командир позиції молодший сержант Андрій Ярковой роздратовано відповів: «Та яка «отвєтка»? Вони знову із Саханки б'ють. У них там практично біля кожного будинку вогнева позиція обладнана. Танки та «бехи» посеред селища закопані. Куди стріляти, там мирні місцеві мешканці». І немов на підтвердження слів молодшого сержанта по рації лунає команда старшого начальника: «Вогонь у відповідь не відкривати!»

«ТАНКИ ТА «БЕХИ» ПОСЕРЕД САХАНКИ ЗАКОПАНІ. НЕЩОДАВНО ТУДИ ПІД'ЇХАЛИ ДВА ВІЙСЬКОВІ ДЖИПИ З БОЄКОМПЛЕКТОМ. БАЧИМО З МАШИНИ ДІТИ ВІКОМ ДО 10-ти РОКІВ ВИХОДЯТЬ І СТАЮТЬ ЛАНЦЮЖКОМ БІЛЯ АВТОМОБІЛІВ. ТАК БОЙОВИКИ СПОКІЙНО РОЗВАНТАЖИЛИСЯ»

— Ось так щодня, — продовжує розповідати про обстановку на фронті матрос із позивним «Кокос». Вони, як ті боягузливі шакали, з-за спин жінок і дітей стріляють. Знають, що ми не відповідатимемо, тому і нахабніють. А нещодавно нам довелося спостерігати взагалі дику картину. До їхнього «опорника», що поблизу Саханки, під'їхали два військові джипи з боєкомплектом. Як і належить, ми відразу відреагували та вже навели на них приціли, як раптом бачимо, що з машини діти віком до 10-ти років виходять і стають ланцюжком біля автомобілів. Звісно, що ми зброю — в бік, а бойовики спокійно розвантажилися…

А ось бойовики без мук сумління відкривають вогонь по населених пунктах, підконтрольних українській стороні. Тільки за два тижні, які я перебував на передовій, незаконні збройні формування кілька разів обстріляли з мінометів й артилерії селища Мар'їнка, Красногорівка, Водяне, Бердянське, Талаківка та Гнутове. Внаслідок обстрілів було знищено та пошкоджено декілька житлових будинків і господарських будівель. Щоправда, тоді, на щастя, обійшлося без людських жертв.У цих населених пунктах мешкають чимало мирних жителів із дітьми. Втім, як доводить життя, це анітрохи не зупиняє окупантів, а у своїх ЗМІ вони висвітлюють факти власних злочинних обстрілів, як провокації «київської хунти».

— Жителі окупованих Саханки та Комінтернового, які відвідують родичів у Маріуполі, неодноразово скаржилися, що бойовики не дозволяють їм залишати домівки та переїжджати в більш безпечне місце, — розповідає командир підрозділу майор Віктор Сикоз. — А на прохання щодо можливості виїзду з селища вони вимагають, щоб хтось із членів сім'ї все одно залишався вдома. Іншими словами, задля того, щоб мати гарантії власної безпеки, бойовики використовують мирне населення як заручників і живий щит. Це тактика бандитів і терористів.

Чимало проблем нашим підрозділам в Приазов'ї додає і використання бойовиками ствольної артилерії, яку вони розташовують на об'єктах цивільної інфраструктури. Наприклад, вогонь з важкого озброєння по українських позиціях у Водяному, Лебединському та Широкиному бойовики найчастіше ведуть з території, на якій розташовані так звані вітряки — автономні енерговиробничі вітряні станції, встановлені неподалік Саханки. Там же перебувають спостережні пости терористів і коректувальників артилерійського вогню. Звідти чудовий огляд лінії нашої оборони. Зазвичай з «вітряків» працюють САУ-122 та 152-мм, гаубиці Д-30 і танки. І поки рішення щодо знищення ворожих вогневих позицій навколо цих важливих об'єктів інфраструктури не ухвалене, противник продовжує нахабно користуватися цим.

Утім за три роки війни така тактика росіян уже не дивує українських військових. Не дивується їй і комбат майор Віктор Сикоза, бо він вперше зіткнувся з нею ще у Криму, коли частину в Перевальному, де офіцер тоді проходив службу, блокували «зелені чоловічки».

— Вже тоді вони діяли саме в такий спосіб, прикриваючись мирним населенням, яке активно залучали для досягнення своїх цілей. Тепер я добре розумію, що так вони, як кажуть, «спалюють за собою всі мости». Війна все одно колись закінчиться, ми повернемо свою територію, але вже ніколи не пробачимо їм ті злочини, які російські агресори скоїли на нашій землі, — каже офіцер.

Олександр КІНДСФАТЕР

Військові бюджети деяких країн світу у 2016 році:

- США — 607 млрд доларів
- Російська федерація — 62 млрд доларів США
- Німеччина — 45,2 млрд доларів США
- Польща — 8,3 млрд євро
- Швейцарська республіка — 18,3 млрд євро

За даними Стокгольмського інституту дослідження миру (SIPRI)

СИЛЬНЕ ТА ЕФЕКТИВНЕ ВІЙСЬКО ДЕШЕВИМ НЕ БУВАЄ

В УКРАЇНІ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ АКТИВНА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗБРОЙНИХ СИЛ НА ПЕРІОД ДО 2020 РОКУ

Загальний обсяг потреби в коштах на фінансування заходів Державної програми розвитку Збройних Сил України на період до 2020 року становить 100,9 млрд грн. Про це під час нещодавнього брифінгу представникам вітчизняних ЗМІ повідомив заступник начальника Головного управління оборонного та мобілізаційного планування Генерального Штабу Збройних Сил України полковник Сергій Масловський. За його словами, в цій сумі не враховані видатки на утримання Збройних Сил України та видатки, передбачені іншими державними програмами, зокрема щодо розвитку озброєння та військової техніки

Словом, аби докорінним чином реформувати власне військо до сучасних стандартів, протягом найближчих трьох-чотирьох років нашій державі доведеться витратити чимало коштів. І ця сума значно перевищує 100 млрд гривень, якщо врахувати видатки на утримання ЗС України та переозброєння. Разом це, за обережними підрахунками, — 130–140 млрд гривень (охочі можуть подумки перевести ці астрономічно суми у долари США, якщо їхня свідомість «не сприймає» їх у гривневому вимірі).

Щоб було зрозуміло, наскільки значні ці суми для бюджету країни, нагадаю, що доходи до Держбюджету 2017 року передбачено в розмірі 731,03 млрд гривень, а витрати — 860,1 млрд гривень (Закон України «Про державний бюджет України на 2017 рік»).

Навіть якщо спробувати поставити цю суму під сумнів, прискіпливо і недовірливо вишукуючи у відповідному розписі видатків якісь помилки або зайві витрати, будь-якій людині, яка мислить тверезо, вона анітрохи не здасться завеликою. Радше навпаки — недостатньою. Бо багаторічні зволікання колишньої влади з проведенням у війську кардинальних змін, заміна їх високомудрим базіканням на публіку щодо військово-реформаторської тематики з одночасним знищенням війська під виглядом «штатно-організаційних оптимізацій» і зробили нинішню вартість військової реформи в Україні саме такою коштовною. І чим довше наші колишні керманичі зволікали із проведенням докорінних змін у війську, тим більше з року в рік зростала ціна цієї реформи. Якої, до речі, як показало реальне, а не уявне життя, нашій країні все одно не уникнути.

Але як це буде реалізовуватися на практиці?

Нагадаю, підписана та затверджена Президентом України — Верховним Головнокомандувачем ЗС України Державна програма розвитку ЗС України на період до 2020 року містить п’ять головних стратегічних цілей:

1. Розвиток системи управління ЗС України.
2. Удосконалення системи оборонного планування, запровадження у нашому війську прозорого та ефективного управління ресурсами.
3. Набуття ЗС України реальних, а не формально-декларованих спроможностей виконувати завдання щодо оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цільності та недоторканності.
4. Створення єдиної системи логістики та вдосконалення системи медичного забезпечення війська.
5. Професіоналізація та створення необхідного військового резерву вітчизняного війська.

Ці цілі достатньо амбітні, ресурсно-об’ємні, а головне — потребують значних фінансових видатків. Зважаючи на одночасне існування постійної загрози зі Сходу, в багатьох фахівців виникають певні сумніви щодо реальності цих цілей. Чи може військо одночасно докорінним чином змінюватися і перебувати в готовності будь-якої миті вступити у бій? Це можна порівняти із ситуацію, коли вам конче потрібно відремонтувати свою зброю, але водночас треба бути завжди готовим відкрити вогонь по ворогу. Адже ви не можете одночасно ремонтувати зброю й ефективно захищатися від ворога голіруч.

Саме в цьому, окрім майже гігантських розмірів витрат на її реалізацію, полягає основна складність реалізації нинішньої Державної програми розвитку ЗС України на період до 2020 року. У військовій справі є таке визначення — «положення безпосереднього зіткнення з противником». Завдання, яке поставила перед собою наша країна у сфері реформування та розвитку вітчизняного війська, цілком йому відповідає.

Але на згаданому вище брифінгу представник Генерального штабу полковник Сергій Масловський досить недвозначно змалював приблизні шляхи та методи, якими українська держава буде виконувати це надскладне завдання. Недаремно, відповідаючи на запитання щодо перспектив реалізації положень визначеної Державної програми, він наголосив:

— Стратегічна ціль щодо розвитку спроможностей Збройних Сил України передбачає створення та розвиток військової інфраструктури передусім на Сході нашої держави. Ви знаєте, що ми успадкували інфраструктуру від Радянського Союзу, і до 2014 року переважна кількість бойових частин із політичних причин перебували на Заході держави. Зараз все це змінюється. Розгортаються і вже розгорнуті бойові частини на Сході, але для них потрібно створювати добре розвинуту військову інфраструктуру. Це і військові містечка, і склади, і місця, де можна проводити заходи з бойової підготовки, полігони.

БАГАТОРІЧНІ ЗВОЛІКАННЯ КОЛИШНЬОЇ ВЛАДИ ІЗ ПРОВЕДЕННЯМ У ВІЙСЬКУ КАРДИНАЛЬНИХ ЗМІН З ОДНОЧАСНИМ ЗНИЩЕННЯМ ЙОГО ПІД ВИГЛЯДОМ «ШТАТНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОПТИМІЗАЦІЙ» І ЗРОБИЛИ НИНІШНЮ ВАРТІСТЬ ВІЙСЬКОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ САМЕ ТАКОЮ КОШТОВНОЮ

І добре, що хоча б нинішня влада знайшла в собі мужність та продемонструвала державницький підхід у цьому питанні, подивившись правді в очі, — зволікати далі з військовою реформою є чимсь на кшталт вигадливого способу державного самогубства. Особливо, коли сусід, який раніше вважався майже «братом», через власну неадекватність та пихатість, вдирається зі зброєю в руках вчити нас «розуму» в нашій же хаті, а за нагоди — поцупити чималу її частину. І добре, що цього «сусіда» поки що вдалося зупинити, образно кажучи, у вітальні, пожертвувавши ганком і у такий спосіб виграти час, щоб хоча б приготуватися для відсічі й захисту інших кімнат. Але зрозуміло: щоби надового відбити в нього бажання зазіхати на нашу оселю та майно, доведеться озброїтися чимось ефективнішим та «важчим», ніж те, що ми мали на початок «братньої» агресії 2014 року, принаймні не гіршим, ніж у нього.

Тобто реакція на виникнення загроз з боку східного сусіда буде врахована під час реалізації завдань Держпрограми шляхом інтеграції в її зміст безпекових заходів. Як і коли нам вдасться виконати це завдання одночасно зі стримуванням зовнішньої агресії — дати однозначну відповідь можна лише з часом. Але те, що завдання це не з легких і не з дешевих, є очевидним.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ЧИМ УКРАЇНСЬКІ ЗБРОЯРІ ДИВУВАЛИ В ТУРЕЧЧИНІ

ЕКСПОЗИЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ВІТЧИЗНЯНОЇ «ОБОРОНКИ» НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ ОЗБРОЄННЯ IDEF-2017 СТАЛА НАЙПОТУЖНІШОЮ ЗА ВСІ РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

УКРАЇНА Й ТУРЕЧЧИНА ЗАЦІКАВЛЕНІ В СПІВПРАЦІ В ГАЛУЗІ АВІАБУДУВАННЯ, РОЗРОБКИ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ, СТВОРЕННЯ БРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ. ЗОКРЕМА, РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ САМЕ УКРАЇНСЬКИХ ДВИГУНІВ У ТУРЕЦЬКИХ ТАНКАХ

Безпілотний тактичний багатоцільовий транспортний засіб «Фантом» від ДК «Укроборонпром» на виставці IDEF-2017

Виставка IDEF, присвячена технологіям гарантування громадської й державної безпеки, входить у десятку найбільших світових виставок оборонної індустрії. У цьогорічній виставці, яка нещодавно відбувалася в Туреччині, взяли участь 818 компаній зі 135 країн

Озброєння й техніка українських зброярів привертає дедалі більше уваги міжнародних партнерів. За оцінкою Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олександра Турчинова, експозиція ДК «Укроборонпром» на Міжнародній виставці озброєння IDEF-2017 стала найпотужнішою за весь час незалежності України. Це результат державно-приватного партнерства в галузі оборонної індустрії. В Україні вже є проекти, які реалізують за рахунок як підприємств Державного концерну «Укроборонпром», так і підприємств приватного сектору.

Побував на IDEF-2017 у Стамбулі й директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express, експерт із військового озброєння й технологій Сергій Згурець і поділився з нашим кореспондентом своїми враженнями стосовно цього форуму зброярів.

— Цьогорічні результати турецької сторони просто вражають. І не тільки новими зразками, яких чимало в різних сегментах. Для мене головним їхнім досягненням стало те, що в Туреччині створено цілі школи за напрямками. Розвивається науково-технічний потенціал, є своя елементна база. На такому міцному фундаменті можна створювати, виробляти й експортувати нові сучасні військові системи.

Наскільки продуктивною була для України участь у виставці?

— Вважаю, що цей міжнародний форум був ефективним, адже Україна й Туреччина підписали кілька меморандумів про співпрацю в оборонній сфері. Насамперед у галузі авіабудування: співпраця «Антонова» з турецьким концерном Turkish Aerospace Industries (TAI) зі створення регіональних і транспортних літаків. Із тим же концерном TAI передбачено співпрацю з розробки безпілотних систем, які сьогодні вкрай потрібні МОУ. Заплановано участь обох країн у спільних проектах у галузі створення бронетанкової техніки. Зокрема, розглянуто можливість використання саме українських двигунів у турецькому танку.

Під час виставки IDEF-2017 досягнуто домовленості про співпрацю за програмою розвитку боєприпасів, яку було підписано між ДАХК «Артем» і ДП «Спецтехноекспорт» із турецькою Корпорацією машинної та хімічної промисловості (MKEK — Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu). Саме MKEK є основним виробником боєприпасів для стрілецької зброї й важкого озброєння, артилерійських систем, авіаційних бомб, мін, вибухових речовин і ракет для збройних сил Туреччини.

Співпраця у сфері виготовлення боєприпасів надзвичайно актуальна для України з огляду на потреби в артилерійських боєприпасах, деяких видах підривачів та корпусах снарядів. Наша країна має можливості щодо виробництва порохів та інших речей, які може бути інтегровано з турецькими пропозиціями щодо створення певних зразків, передусім артилерійських боєприпасів. Для цього ми могли б долучити наші нові оборонні потужності, які може бути задіяно для виконання цього завдання. Важливим є той факт, що Туреччина дуже прогресувала в розвитку елементної та компонентної бази. Вона вже не залежить ні від американців, ні від європейців. Фактично це дає змогу реалізовувати амбітніші складні технологічні проекти з використанням суто турецьких напрацювань.

Окрім того, турецька сторона пропонує цікаві фінансові умови кредитування проектів у галузі зв'язку й готова співпрацювати в питанні створення сучасних радіостанцій. Варто зауважити, що такі пропозиції Україна не отримувала від інших провідних виробників засобів зв'язку. Тож, нині створюється певна унікальна ситуація, коли співпраця України й Туреччини корисна обом сторонам.

Треба сказати, що й українцям було чим зацікавити учасників IDEF-2017. Фаворитами нашої експозиції стали, зокрема, модифікація безпілотного тактичного багатоцільового транспортного засобу «Фантом», комплекс активного захисту «Шершень» («Заслін»), який установлюють на легку та важку бронетехніку. А також система тандемного динамічного захисту «Дуплет», станція оптикоелектронного пригнічення «Адрос» КТ-01 АВЕ, призначена для забезпечення високоефективного захисту вертольотів від керованих ракет з інфрачервоними головками самонаведення різних типів. У Туреччині на виставці українські зброярі вперше презентували переносний реактивний гранатомет, який дістав назву РК-4 «Інгул» виробництва ДП ДККБ «Луч». Також привертали увагу на українському стенді бронетранспортери БТР-3Е1 і «Дозор-Б», БМ «Оплот», танкові двигуни й агрегати, ракетне й артилерійське озброєння, вогнепальна зброя тощо.

Підготував Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ТАНК ДЛЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ В МІСТІ

Танк ALTAY-AHT

Серед техніки, представленої на IDEF-2017, країна — організатор виставки особливо вирізняла танк ALTAY-AHT, який розробила компанія Otokar усього за п'ять місяців на базі танка ALTAY Main Battle Tank. Його систему бронювання пристосовано для безпечного виконання місії в місті. На танку встановлено модулі реактивної броні (ERA) та ґрати-екрани, які підвищують його живучість у разі застосування проти нього керованих і некерованих протитанкових ракет. Окрім того, танк оснащено телескопічною системою огляду (EOS) YAMGÖZ, котра забезпечує 360-градусний огляд, і системою пригнічення імпровізованих вибухових пристроїв із радіопідривниками. Іще тут наявна система виявлення вогнепальної зброї, яка може визначити напрямок загроз із боку снайперів, і система лазерного попередження, котра ідентифікує загрози від лазерних далекомірів та керованих по лазерному променю протитанкових ракет. У напрямку виявленої загрози можуть автоматично вистрілювати захисні гранати системи Soft Kill (Smart Smoke Curtain).

Василь Тарасюк у київському шпиталі через три тижні після контузії

ДЛЯ ВОРОГА ВІН — СПРАВЖНІЙ «ТАЙФУН»

ПРО 23-РІЧНОГО КОМАНДИРА РОТИ ЛЕЙТЕНАНТА ВАСИЛЯ ТАРАСЮКА В БРИГАДІ ХОДЯТЬ ЛЕГЕНДИ. МИНУВ ЛИШЕ РІК, ЯК ВІН ЗАКІНЧИВ АКАДЕМІЮ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК, ВІДТОДІ І ВОЮЄ НА ДОНБАСІ. І ВЖЕ БАГАТЬОХ ВРАЗИВ СВОЄЮ МУЖНІСТЮ. В БОЯХ ЗА АВДІЇВКУ ОТРИМАВ ТРИ ОСКОЛКОВІ ПОРАНЕННЯ, ЧОТИРИ КОНТУЗІЇ ТА ОРДЕН БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО...

Василь у мирному житті й на війні — це різні люди. Вони не подібні так, як не можуть бути подібними дзеркальне плесо тихого озера й невтримна лісова пожежа. У бою ротний страшніший для ворога за найспустошливіше природне явище, завдяки якому він і дістав свій позивний

Вибухова хвиля від танкового пострілу здійняла лейтенанта в повітря й закинула метрів за десять у лісопосадку. Падіння на ґрунт було таким, що у Василя болем здригнулась чи не кожна кісточка. Краєм ока він помітив, як зверху на нього падають величезні грудки й пошматовані мішки з піском. За мить Василь знепритомнів.

Притомність повернулася разом із давно знайомими відчуттями: у голові гуло, у вухах дзвеніло, у роті від крові солоно та ще й присмак заліза. Усе тіло нило. Василь важко звівся на ноги, окинув затьмареним поглядом поле бою. За півкілометра, чадячи кіптявою, рачкував у тил до своїх російський танк, який він підбив. Панцирник утік недалеко. А це значило, що непритомним Василь пролежав лічені хвилини, бій іще тривав.

…Того ранку «Тайфун» як завжди робив обхід укріплень своєї роти. Зазвичай такої пори ворожі артилерійські обстріли були рідкістю. Але того разу було помітно, що бойовики щось задумали. Лінію оборони відразу кількох ротних позицій раптом покрили рясні мінометні розриви. А просто навпроти передового взводу з'явився російський Т-72, який став бити з гармати прямою наводкою по укріпленнях підрозділу.

«Тайфуна» пойняла тиха лють. Минулого тижня його роту щоночі діставав інший ворожий панцирник. Своїм вогнем він буквально перемелював інженерні споруди підрозділу, внаслідок чого осколками снарядів поранило трьох його хлопців.

Однак Василь разом із сусідньою ротою та гранатометним взводом батальйону його таки покарали. Спільними зусиллями вони прорахували найчастіші маршрути його руху і, коли той вийшов на доступну для ураження дистанцію, його підбили. Зосередженим вогнем рота Василя й батальйонні гранатометники знесли з нього активну броню. А сусіди влучним пострілом із СПГ в корму відправили його на брухт.

ТОРІШНЬОГО ВИПУСКНИКА ВІЙСЬКОВОЇ АКАДЕМІЇ КОМАНДУВАННЯ ЧАСТИНИ ВЖЕ ДВІЧІ ПРЕДСТАВЛЯЛО ДО ЗВАННЯ ГЕРОЙ УКРАЇНИ

А тут новий нахаба! Стріляє, як у тирі, та ще й посеред білої днини! Лейтенант перебіжками дістався до найближчого станкового протитанкового гранатомета. Днями осколком міни на ньому розбило оптичний приціл. Але механічний працює, тож до пори СПГ встановили на резервній позиції. Дякуючи Богові за передбачливість підлеглих, «Тайфун» узявся до справи. Він перевірив заряд, навів ствол на танк, зосередився, зробив перший постріл. Промах!.. Гарячково перезарядившись, лейтенант скорегував приціл і вистрілив удруге. Є!.. Корпус танка огорнув чорний дим.

Певна річ, «сімдесятдвійка» на такій дистанції виявила його миттєво. Деякий час танк і Василь робили один по одному постріл за пострілом. А потім вони влучили одночасно: граната лейтенанта заїхала чудовиську під башту, а танковий снаряд ущент розніс позицію СПГ.

Ще з півгодини, тримаючись на ногах тільки силою волі, «Тайфун» керував боєм. На зміну підбитій «сімдесятдвійці» викотилася друга. І хоча вона обстрілювала іншу роту, Василь не міг залишитися осторонь. Тому що його підрозділові було зручніше, аніж сусідам, бити по цьому танку. Дистанція до нової цілі була трохи завеликою, влучити в панцирник було важкувато. Але відволікти увагу ворожого екіпажу на себе рота Василя могла, що вона й зробила…

Про Василя Тарасюка в бригаді ходять легенди. Це ж бо не жарт: торішнього випускника військової академії командування частини вже двічі представляло до звання Герой України! Але поки що на його грудях тільки орден Богдана Хмельницького.

Я кілька тижнів безуспішно намагався зустрітися з Василем під Авдіївкою. Різне заважало: то його рота веде бій, і до неї неможливо добратися. То Василя наказом відправили в шпиталь підлікуватися після контузії. Чергова спроба поспілкуватися зірвалась якраз того дня, коли Тарасюк вів дуель із танком і зазнав надважкої мінно-вибухової травми.

Урешті-решт вирішую спочатку поговорити з його побратимами. У роті «Тайфуна» я мало не з порога заявляю: «Хлопці! Хочу, щоб «Тайфуну» присвоїли Героя України…» Результат, признаюсь, мене ошелешив: із ліжок і стільців позіскакували навіть ті, котрі щойно повернулися на відпочинок із «нулів» і ледве не спали на ходу. Перебиваючи один одного, чоловіки стали захоплено розповідати про свого командира, якому виповнилося всього-на-всього 23 роки. Всі ці хлопці мають поранення й державні нагороди. Багато хто з них значно старший за Тарасюка й воює довше. Але в кожному їхньому слові про Василя була величезна до нього повага та неприхована любов, начебто вони хвалилися рідним батьком або сином.

Головний сержант взводу молодший сержант Сергій Іщук із позивним «Кощій»:

— Командир має три осколкових поранення та чотири важких контузії. А ще він горів, підривався на бойовій машині. Двічі після обстрілів ми його викопували із землі! Він наче живе між фронтом і госпіталями, куди щоразу ми його всією ротою вмовляємо поїхати на лікування. Василь погоджується тільки тоді, коли на позиціях стає спокійніше.

Після восьми місяців боїв під Авдіївкою будь-хто з нас піде за ним хоч у пекло. Адже багато хлопців тут вижило завдяки йому. Взяти, для прикладу, цьогорічні зимові бої. Ми були змушені вибити сепарів з їхніх позицій у сірій зоні, бо на той час існувала реальна загроза нашого оточення.

Сховатися було ніде. Вузенькі та мілкі окопчики було забито тілами загиблих бойовиків, які перед нашою атакою готувались до штурму. Мороз був 26 градусів, міни й снаряди падали на нас дощем. До армії я служив у монастирі ченцем. Думав, що за роки війни позабував молитви. Але в ті години згадав і прочитав їх уголос усі!

Страшно було всім. Ми стріляли, і нас трясло чи то через холоднечу, чи то зі страху. А Вася спокійно керував боєм, підсилював позиції, евакуйовував поранених, він просто виконував свою командирську роботу...

Заступник командира роти старший лейтенант Роман Бойко:

— Бої січня-лютого цього року, на мою думку, мали для нас неабиякий тактичний зиск. Наш батальйон не тільки випередив ворога, зірвавши його плани наступу. Завдяки зайнятим позиціям ми перекрили йому безперешкодне постачання озброєння й техніки відразу на двох напрямках. Заодно нам удалося взяти під контроль Ясинуватську розв'язку. «Тайфун» не тільки брав участь у розробці всіх операцій. Він керував боями безпосередньо в бойових порядках роти.

У лютому під час особливо важких боїв його було знову поранено — у ноги осколками міни. Але він іще місяць не покидав окопи, бо нові позиції роти були на самому вістрі зіткнень, і кожен боєць у нас був на вагу золота. Ми його вмовили поїхати на лікування, коли він на одну ногу вже ледве ступав…

Віктор ШЕВЧЕНКО

«БОЇ ЗА «АЛМАЗ» — НАЙСТРАШНІШІ ДНІ У МОЄМУ ЖИТТІ»

СТАРШИЙ ЛЕЙТЕНАНТ СЕРГІЙ КАЛИНА РОЗПОВІДАЄ ПРО БОЙОВІ БУДНІ СВОЇХ ПОБРАТИМІВ — ЗАХИСНИКІВ АВДІЇВКИ

«До відправлення поїзда ще кілька хвилин. Біжу. Викликали у службових питаннях. Нервую, адже всі мої залишаються на передовій, а «режиму тиші» як не було, так і немає. Задзвонив телефон, від почутого застиг на місці — «Тайфун» поранений. Побратим, з яким ми пережили не один день війни, — поранений! Ворожий снаряд розірвався за метр від нього. Лечу. В протилежному від поїзда напрямку. Моторошно від думки, що доведеться пояснювати, чому не поїхав. Але ноги самі несуть з вокзалу. Розумію, що можу не застати друга в живих…»

Такі думки промайнули в голові Сергія Калини, коли він дізнався про поранення товариша. На щастя, минулося, воїн вже одужує у військовому госпіталі.

— Ваську («Тайфуну») на війні взагалі дуже «щастить». То його ударною хвилею кудись відкидає, то в голову «прилітає». І ось знову — поранений. Коли противник завів «танчик», Вася поліз по СПГ і влаштував з ним дуель. Пам'ятає, що влучив, бо пішов чорний дим. Але той ще встиг вистрелити просто перед «Тайфуном», якого відкинуло на десяток метрів. Каже, що підлікується, повернеться і доб'є той «танчик», — розповідає про побратима Сергій, який теж не перший день на війні...

Старший лейтенант Калина потрапив до району бойових дій після випуску з військового вишу. Молодий офіцер — заступник командира роти з озброєння. За бої біля Авдіївки його нагородили орденом Богдана Хмельницького.

Сергій Калина з сином Марком під час відпустки

ДО ВІЙНИ Я НЕ БУВ ПОБОЖНИМ, ТА КОЛИ ЙШЛИ ЖАХЛИВІ БОЇ, Я НЕ РОЗЛУЧАВСЯ З МАМИНОЮ ІКОНКОЮ

— Бої за «Алмаз» (позиція, що знаходиться на самому вістрі авдіївського напрямку, і з трьох сторін оточена ворогом) — найстрашніші дні в моєму житті. 29 січня, коли побратими обороняли наші позиції, моїм завданням було забезпечувати їх боєприпасами, речами та їжею. В разі штурму наших позицій — підтримувати побратимів вогнем. Тоді відбили атаку та зайняли позицію без втрат, але російські окупанти почали гатити з важкої артилерії — цілили і по нас, і по Авдіївці, — згадує він.

— Важко було дивитися на загиблих хлопців — Андрія Кизила, Вову Бальченка та сапера Діму Оверченка, яких дуже добре знав і нещодавно говорив із ними. Тоді аж у серці щось закололо… Звичайно, було дуже страшно, але я гордий людьми, які служать у моєму підрозділі. Якби не командири «Лівша» і «Тайфун», цієї позиції в нас не було б. Хоч вони ще й молоді лейтенанти, але для мене — справжні герої!

Всі шість діб ситуація була вкрай напружена, тож бійці спали в повній амуніції. А ще — не розлучалися з оберегами.

— До війни я не був побожним, але всі ці дні пробігав з іконкою від мами в «бронику». Мама й сама кожен день за всіх нас молитви читала. Від неї я й почув по телефону, що нагороджений орденом Хмельницького. До речі, батьки в мене теж військові: мама — зв'язківець, а тато — розвідник, він також був на цій війні, — розповідає старший лейтенант.

У районі проведення АТО Сергій і познайомився з майбутньою дружиною:

— Своє коханнячко я зустрів під час боїв за Білу Кам'янку та Новоласпу. Вона постійно передавала нам із побратимами різні смаколики. Так і познайомилися. З часом покохали одне одного. Познайомив її з батьками. І от уже майже півроку в нас зростає Марк Сергійович. Коли я їздив на нагородження до Президента, дали два дні, щоб дома побути. Рідня навіть пошила сину комбінезончик на кшталт військової форми і шапочку з тризубом. Це було дивовижно!

Ярослава ЗОРІНА

ВІН НАЧЕ САПЕР: ПОМИЛЯТИСЯ НЕ МАЄ ПРАВА

Знайомтеся: Олександр Чотій, офіцер-миротворець 18-го окремого вертолітного загону місії ООН зі стабілізації в Демократичній Республіці Конго

Він — один із тих фахівців, від яких залежить успішне виконання політичного завдання кожного українського вертольота в цій африканській країні. Він — начальник групи обслуговування та регламенту вертольотів і двигунів, досвідчений спеціаліст інженерно-авіаційної служби (ІАС). Інакше кажучи, він готує повітряне судно до чергового польоту.

Олександр Чотій

Уперше Олександр одягнув блакитного берета сім років тому в складі 56-го окремого вертолітного загону, миротворці якого виконували завдання ООН у Ліберії. Перед кожним виконанням чергового завдання Олександр разом із передовою групою ІАС оглядають та обслуговують вертоліт. На моє запитання, що саме вони роблять, він жартує: «Копирсаємось у вертолітному обладнані. Любимо ми це…»

Але якщо серйозно, то, крім заправки паливом, авіаційні техніки оглядають вертоліт ззовні та перевіряють справність роботи різноманітних систем, радіоелектронних пристроїв; «озброєнці» споряджають повітряне судно боєкомплектом.

— Професійна робота моїх колег в Африці — це багаторічна практика в Україні, — каже офіцер. — Помилятися не маємо права. Іноді бувають поламки чи відмова якогось обладнання. Якщо є якісь сумніви щодо надійності роботи окремих систем машини, то виліт відкладають. Адже в авіації головне — безпека польотів.

Одним із ворогів для вертолітної техніки в Африці є «Харматан» — сухий і пиловий північно-східний пасат, що дме в Західній Африці із Сахари в напрямку до Гвінейської затоки з листопада по березень.

Кажучи простіше, це піщаний пил, частинки якого нерідко засмічують двигун повітряного судна. Місяць тому в конголезькому містечку Кананга, що за кількасот кілометрів від базового табору, нашим миротворцям-вертолітникам протягом двох тижнів доводилося виконувати монтажно-демонтажні роботи під час заміни редуктора одного з бортів.

Родом Олександр Чотій із Василькова. Його батько — військовий, тож родині довелося часто змінювати гарнізони: жили вони в Коломиї, Миргороді, Криму, Харкові. Олександр до вступу в авіаційний військовий виш змінив сім шкіл.

— Зрештою, як у багатьох військових сім'ях заведено, син іде слідами батька, — жартує майор Чотій. — Так сталося й в мене. Батько теж був фахівцем інженерно-авіаційної служби. Обслуговував на міжнародних навчаннях легендарну пілотажну групу «Українські соколи» під час виступів у Польщі, Румунії, Великобританії.

Невдовзі після випуску з військового вишу Олександр зустрів майбутню дружину Юлію, яка сьогодні теж носить офіцерські погони. Тепер вони разом служать в одній з окремих бригад армійської авіації.

— Коли почалася окупація Криму Росією, я без вагань вирушив у Мелітополь, — згадує майор. — Там ми приймали українські вертольоти Ка-27, які сміливо тоді залишили кримський військовий аеродром та перебазувались до материкової України. Молодці — хлопці! Не зрадили!

Під час участі в антитерористичній операції доводилося працювати фактично цілодобово, перебазовуючись із місця на місце, готували вертольоти до бойових завдань, ремонтували...

Віктор АНУФРІЄВ

ЯК ЗМАГАЮТЬСЯ СПРАВЖНІ ЧОЛОВІКИ

В ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОМУ УГРУПОВАННІ «МАРІУПОЛЬ» ПРОВЕДЕНО ПРОФЕСІЙНІ ЗМАГАННЯ СЕРЕД САПЕРІВ, СНАЙПЕРІВ, РОЗВІДГРУП, ЕКІПАЖІВ ТАНКІВ, БМП, АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ОБСЛУГ...

Вояки під час професійних змагань виборювали не лише престиж частини, а й право представляти ОТУ «Маріуполь» на другому етапі змагань на рівні угруповання військ, яке залучено до проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей.

Зокрема під час змагань на кращу розвідувальну групу учасникам довелося здійснити марш-кидок на 15 кілометрів та подолати 5 кілометрів на швидкість у повному спорядженні, виконати вогневі вправи зі стрілецької зброї з автомобіля на ходу та з гранатомета, скоригувати вогонь мінометної батареї, продемонструвати навики орієнтування на місцевості, подолати заміновану ділянку, організувати «днівку» та пости спостереження, надати медичну допомогу та евакуювати з поля бою пораненого товариша тощо.

Своєю чергою розрахунки ДШК демонстрували навики та вміння у зайнятті вогневих позицій, влучності стрільби по різноманітних мішенях з різних відстаней.

ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ТАНКІСТАМ УСКЛАДНЮВАЛО ТЕ, ЩО ЕКІПАЖІ ВИКОНУВАЛИ ВПРАВИ НЕ НА СВОЇХ ПРИСТРІЛЯНИХ МАШИНАХ

Екіпажі танкістів під час змагань на професійність виконували стрільбу по мішені, яка імітувала ворожий танк в окопі на відстані 1700 метрів. Також оцінювалась їхня майстерність в ураженні мішені у вигляді протитанкової безвідкатної гармати за сімсот метрів з великокаліберного кулемета, злагодженість дій екіпажу під час завантаження трьох артилерійських пострілів у конвеєр і коробки до кулемета.

Ускладнювало виконання завдань танкістам й те, що екіпажі виконували вправи не на своїх пристріляних машинах.

Одним із найбільш динамічних став перебіг змагань на кращий екіпаж бойової машини піхоти. На одному з полігонів на Приазов'ї військовослужбовці показували свою майстерність не лише у веденні вогню з БМП, а й у злагодженості екіпажів при переведенні машин з похідного стану в бойовий, а також у підготовці до пуску ПТКР тощо.

Як розповів представник командування оперативно-тактичного угруповання «Маріуполь», загалом змагання дали змогу військовикам не тільки проявити свої найкращі професійні якості, а й обмінятися практичним досвідом з товаришами по зброї, реально оцінити свої спроможності та отримати додаткову мотивацію до подальшого самовдосконалення.

Володимир ВІВАТ

Командир ВОПу «Скіф»

Стрілець Максим на позиції

З «РОМАШКИ» ДО ДОНЕЦЬКА — ШАПКОЮ ДОКИНУТИ

ЦЕ НАШ КРАЙНІЙ «ОПОРНИК» ПЕРЕД ДОНЕЦЬКОМ. ПОПЕРЕДУ РОСІЙСЬКІ ОКУПАНТИ. ВІД НАШИХ ПОЗИЦІЙ ДО СУПРОТИВНИКА ЯКИХОСЬ 300–400 МЕТРІВ

Практично щодня українських бійців, які тримають оборону на ВОПі із зовсім не військовою назвою «Ромашка», обстрілюють із важкої артилерії та стрілецької зброї. Гатять з мінометів, САУ, днями вперше за тривалий час виїхав танк і прицільно розстрілював «Ромашку». Спокійні дні тут рідкість

Керує ВОПом старший сержант із позивним «Скіф». На цій позиції він уже півроку, без будь-яких замін та відпусток. Загалом на фронті — більше двох років. До війни Юрій жив у Донецьку, працював будівельником. «Скіф» згадує, що чимало великих об'єктів у Донецьку будувалися за його участю. Там він збудував і свій дім, який довелося покинути через війну. Покинув, аби швиденько звести нове житло для родини і записатися до лав української армії. Здається, «Скіф» не боїться нічого. Та коли по них б'ють із САУ 152-го калібру, зізнається: «Це моторошно». Важко йому не повірити.

— Ми обороняємо дуже важливий напрямок, бо так повністю контролюємо підходи до наших сусідів, — пояснює старший сержант. — І хоча противник охопив нас півкільцем, він не знає особливостей позиції. Тож скільки б ворог не сподівався нас легко захопити, він вже десятки разів переконувався у протилежному. Якщо раніше здебільшого по нас вівся провокаційний вогонь, то останнім часом стріляють виключно на ураження. Вчора було «весело». Почали все «Утёси», далі по нас із двох боків ударили міномети, потім САУ. Отримавши дозвіл на вогонь у відповідь, ми застосували власну тактику — витримали паузу, не відповідали на прицільний вогонь, а потім вдарили з усіх вогневих засобів. Противник почав вгамовуватися, аж раптом виїхав танк... Закінчилось усе хаотичним обстрілом в усіх напрямках.

Кулеметник Богдан, «Бовер», буденно розповідає про те, як кілька днів тому міна 82-го калібру прилетіла на його вогневу точку. Та чоловік якраз відпрацював по ворогу і змінив позицію. Він вже восьмий місяць на фронті, і такі «джекпоти» в нього траплялися неодноразово. Або гранатометник Валентин. Відсотків з дев'яносто його пострілів влучають у ціль. Він відслужив рік за мобілізацією, а потім підписав контракт і продовжив службу у тій же бригаді. А стрілець Максим демонструє пошкоджений ствол кулемета Калашникова — пряме влучання ворожої кулі.

— Маєте інформацію щодо втрат противника? — запитую «Скіфа».

— Ми їх просто бачимо, — коментує «Скіф». — До того ж у зоні нашої видимості знаходиться їхнє кладовище. Та й «прослушка» працює. Загалом зрозуміти, чи є втрати, можна і з поведінки ворога. Після нашої вдалої відповіді противник стає дуже нервовим. Для нас дивно, що російські окупанти не поспішають забирати тіла своїх загиблих... Кілька тижнів тому до нас намагалася підійти диверсійна група, ми відкрили вогонь на ураження. Відтоді за кількасот метрів від нашого «опорника» лежить тіло. Відтягнути його для нас проблематично, бо місцина відкрита й постійно прострілюється. Як правило, аби забрати загиблого, здійснюється запит на режим «Тиша», але бойовики із евакуацією не поспішають.

Розвідувально-диверсійні групи дійсно часто йдуть сюди з Донецька. І хоч огляд суттєво ускладнений лісосмугою, українські воїни ближче ніж на 200 метрів диверсантів ще не підпускали.

ЯКЩО РАНІШЕ ПО НАС ВІВСЯ ПРОВОКАЦІЙНИЙ ВОГОНЬ, ТО ОСТАННІМ ЧАСОМ СТРІЛЯЮТЬ ЗДЕБІЛЬШОГО НА УРАЖЕННЯ

— Як правило, спочатку виходить групка з кількох осіб, що викликають вогонь на себе, щоб засікти наші вогневі точки. Тим часом основна група чисельністю до півтора десятка вояків розташовується на сотню чи кілька сотень метрів позаду. Та на всі прийоми ворога в нас є своя тактика, що непогано працює. До речі, поведінка російських загарбників і загалом обстановка неабияк залежить від конкретної ротації. Раніше, наприклад, проти нас стояли російські морські піхотинці. Вони були більш агресивними — постійні провокації, робота снайперів, диверсійні групи... В діях тих, що змінили російських морпіхів, більше хаосу.

Тим часом десь поряд знову лунають вибухи. Пожвавішав радіоефір. «Ромашка» на зв'язку!» — «Яка обстановка?» — «Схоже, працює САУ». Снаряди щоразу лягали ближче до позиції. Земля здригалася дедалі відчутніше, але то лякало лише кішку Ромашку. Вона для мужніх чоловіків — головний антидепресант.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

ХТО Й ЧОМУ ВОЮЄ НА ДОНБАСІ ЗА УКРАЇНУ

РОЗПОВІСТЬ ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ «ДОБРОВОЛЬЦІ БОЖОЇ ЧОТИ»

Леонід Кантер, режисер документального фільму «Добровольці Божої чоти», уже півроку працює над картиною про загиблого на Донбасі добровольця — оперного співака Василя Сліпака. Режисер наголошує, що дуже важливо донести до людей мотивацію добровольців.

— За допомогою цього фільму ми хочемо розповісти, хто й чому воює за нас на Сході України, адже далеко не всі це розуміють, особливо за кордоном. Про це не раз казав і сам Василь, — повідав Леонід Кантер. — Я познайомився з «Міфом», власне, у день його смерті. Почав дізнаватися про нього. І тепер уже знаю його однокласників, учителів, викладачів у музичному училищі, колег у Франції, друзів, волонтерів, коханих, братів, батьків. І в мене таке відчуття, що я його знав усе життя, ніби ми з ним дружили. Чим більше я дізнаюсь про Василя, тим важче мені робити цю історію відсторонено. Не переказати історію Василя Сліпака, який прожив коротке, але неймовірно яскраве життя, було б злочином.

Василь Сліпак

Матеріал для фільму вже відзнято, залишилося тільки змонтувати. Процес загальмувала нестача коштів. Тож днями стартувала кампанія зі збору фінансів, аби стрічку якомога скоріше побачив глядач.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

НА РЕМОНТ І МОДЕРНІЗАЦІЮ «САГАЙДАЧНОГО» ВИДІЛЕНО 91 млн гривень

ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ НА ГОЛОВНОМУ ВІЙСЬКОВОМУ КОРАБЛІ УКРАЇНИ ЗАВЕРШИТЬСЯ ДОКОВИЙ РЕМОНТ. ПОТІМ ПОЧНЕТЬСЯ ЙОГО МОДЕРНІЗАЦІЯ

Як зазначив командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Ігор Воронченко, одночасно із введенням нових кораблів та катерів на флоті заплановано відновлення тих суден, які вийшли з анексованого Криму та потребують модернізації і ремонту. Розпорядженням Кабінету Міністрів України виділено 91 млн гривень на проведення ремонтно-відновних робіт і модернізацію фрегата «Гетьман Сагайдачний». Зараз, зокрема, ведеться відновлення технічного стану та доковий ремонт (на ці потреби вже виділено 14,5 млн гривень) цього корабля на ПАТ «Іллічівський судноремонтний завод». Командування вітчизняного флоту повідомило, що на фрегат чекає велика модернізація. Але які саме технічні засоби й устаткування або зразки озброєння будуть встановлені на борту корабля — таємниця

У ВМС ЗС України активізувалась робота з відновлення технічної готовності корабельного складу та суден забезпечення. Чорноморський суднобудівний завод уже розпочав ремонт морського водолазного судна «Нетішин». Також передбачається проведення планового докового ремонту артилерійського катера «Скадовськ», судна розмагнічування «Балта» і навчального катера «Чигирин»

Фрегат «Гетьман Сагайдачний» стоїть на стапель-палубі найбільшого плавучого доку України

Відповідно до укладеного договору ремонт мали виконувати представники суднобудівного заводу «Кузня на Рибальському», але через те, що це підприємство не має виходу до узбережжя Чорного моря, виникла потреба залучити потужності іншого судноремонтного підприємства з берегів Сухого лиману в Одеській області. Заводчани міста Чорноморськ уперше проводять ремонт військового корабля, тому й готувалися заздалегідь. Фрегат поставили в найбільший плавучий док України. Його довжина — 225 метрів, вантажопідйомність — 20 тисяч тонн. Утім виникли деякі труднощі в забезпеченні постановки в нього корабля. Через конструктивні особливості носової частини фрегата (носовий бульб «Гетьмана Сагайдачного» розташовано нижче основної частини корпусу) в момент його постановки довелося зробити спеціальний виріз у корпусі стапель-палуби дока. В результаті треба було видалити понад 100 квадратних метрів цієї конструкції. Під водою весь процес постійно контролювала група водолазів.

— Зараз на кораблі йде доковий ремонт. Це очищення, огляд і фарбування підводної частини його корпусу, донно-забортної арматури та цистерн, — розповів старший помічник командира фрегата «Гетьман Сагайдачний» капітан 3 рангу Олексій Корецький. — Представники промисловості здійснюють огляд рулів, ліній валів та гребних гвинтів, а також інших пристроїв, систем, ремонт яких не можна виконати на плаву.

У роботах на кораблі задіяні зведені робочі бригади, до яких входять як фахівці «Іллічівського судноремонтного заводу», так і суднобудівного підприємства «Кузня на Рибальському».

За словами голови правління ПАТ «Іллічівський судноремонтний завод» Михайла Дуднікова, після завершення ремонту боєздатність фрегата «Гетьман Сагайдачний» значно підвищиться.

— Очищення підводної частини корпусу дозволить збільшити швидкість ходу корабля. Приблизно на 5–6 вузлів зросте його мобільність і маневреність. До цього фрегат проходив доковий ремонт 2012 року, — сказав Михайло Дудніков. Судноремонтники обіцяють, що по закінченні нинішнього ремонту фрегат «Гетьман Сагайдачний» належно себе проявить у складі багатонаціональної корабельно-тактичної групи під час українсько-американського навчання «Сі Бриз-2017».

Віталій ПАНЧИШИН

ЯКІ ПЕРСПЕКТИВИ ДОБУДОВИ КОРВЕТА «ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ»

Проект корвета розробляли в співпраці з ключовими центрами військового кораблебудування в Західній Європі, тож він буде повністю сумісний із кораблями НАТО

Командувач ВМС України віце-адмірал Ігор Воронченко:

«Корвет будемо добудовувати. У нього вкладено багато коштів, і він реально потрібен. Є проблеми із закупівлею озброєння для нього, але все це можна вирішити. Головне, що є воля керівництва країни щодо здійснення модернізації флоту й закупівлі нових зразків озброєння».

До кінця цього року для потреб ВМС буде побудовано ще чотири малі артилерійські катери типу «Гюрза-М», два десантно-штурмові катери проекту «Кентавр» та одне судно спеціального призначення

Нарощування бойового потенціалу ВМС ЗС України неможливе без оновлення корабельного складу й будівництва нових кораблів, катерів і суден забезпечення. Саме тому неодноразове перенесення планів будівництва корвета «Володимир Великий» викликає жваві дискусії. Через проблеми з фінансуванням цей проект став довгобудом

Чорноморський флот Росії неодноразово здійснював різні провокації в нашій винятковій морській (економічній) зоні: обстріли кораблів і літаків національних ВМС, захоплення бурових установок на чорноморському шельфі, переслідування й залякування цивільних суден. Усі ці дії загарбника потребують адекватних відповідей. Тож різноманітні інсинуації різних «експертів» на рахунок потрібності флоту як такого не мають нічого спільного з вболіванням за обороноздатність України.

Водночас надважливим для національного флоту й суднобудівної галузі України є відновлення будівництва сучасного корвета «Володимир Великий», який оснащено новітнім озброєнням й устаткуванням. Адже наявність кораблів такого класу дасть змогу виконувати завдання не тільки в морській, а й в океанічній зоні.

За словами заступника начальника Головного управління оборонного та мобілізаційного планування Генерального штабу ЗС України полковника Сергія Масловського, будівництво цього корвета продовжуватиметься, а фінансування програми «Корвет» 2017 року має становити понад 1 млрд грн.

Нагадаємо, будівництво першого українського корвета «Володимир Великий» розпочалося 2012-го (у рамках контракту, укладеного 2009 року з Міноборони) на потужностях ПАТ «Чорноморський суднобудівний завод» (м. Миколаїв). Його будують у кооперації із 117 підприємствами, серед яких — іноземні компанії з восьми країн світу. Планують встановити артилерійські установки середнього та малого калібру, головні дизельні двигуни та дизель-генератори іноземного виробництва.

На сьогодні всі одинадцять блоків корпусу вже готові до з'єднання. Також на стадії завершення — артилерійські установки, турбіна, дизельні двигуни зі США для забезпечення енергосистеми корабля.

Водночас зволікання з реалізацією проекту «Корвет» може призвести до виникнення певних ризиків, передусім пов'язаних з ударом по іміджу України як суднобудівної країни та надійного міжнародного партнера. Частина контрактів з іноземними компаніями вже майже вийшли за часові рамки. За підрахунками українських експертів, сума добудови корвета на цей час майже дорівнює сумі штрафних санкцій, які можуть бути накладені. У разі, якщо корабель не добудовуватимуть, ці гроші потрібно буде повернути. Тому Україні краще завершити будівництво корвета і в результаті отримати нову сучасну бойову одиницю, ніж віддати ці ж кошти на штрафні санкції й не отримати нічого.

Дмитро ЗАВТОНОВ

Пуск зенітної ракети «Бук М1»

У ШАХТАХ ДОНБАСУ «ЗНАЙШЛИ» НЕ ЛИШЕ ТАНКИ, А Й РОСІЙСЬКІ БПЛА

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ВПОЛЮВАЛИ ЧЕРГОВИЙ РОСІЙСЬКИЙ БЕЗПІЛОТНИЙ ЛІТАЛЬНИЙ АПАРАТ «ОРЛАН-10»

Масове використання безпілотних літальних апаратів суттєво ускладнює роботу захисників неба. БПЛА дедалі частіше застосовують не лише у військовій, а й у комерційній сфері. У світі вже запустили перше повітряне безпілотне таксі, а в армії США відбувається справжня технологічна революція з використанням безпілотних систем. Ідеться про «систему систем» — SoSiTe, яка своїм роєм дронів обіцяє знищити будь-яку ППО

Східний сусід України, на щастя, не має таких новітніх систем. Звісно, у росіян здійснюють розробки та виробництво сучасних БПЛА військового призначення, але вони суттєво відстають від західних аналогів. Тож армія РФ продовжує закуповувати ізраїльські зразки типу Searcher II та навіть випускати його ліцензійну копію «Форпост».

«Іхтамнети», а можливо, і навчені ними бойовики, активно застосовують БПЛА різних типів для здійснення оперативно-тактичної й тактичної розвідки, встановлення радіоперешкод і виконання інших спеціальних завдань. Обстріли артилерією позицій українських військ і мирних жителів регіону не припиняються. А там, де застосовують артилерію, навіть мінометну, зазвичай працює безпілотник для коригування вогню.

Протягом війни на Донбасі фіксують російські БПЛА різних типів, серед яких «Орлан-10», «Дозор-100», «Дозор-600», «Гранат-4», «Форпост». Глибина розвідки деяких із них сягає до 500 кілометрів. А час їхнього перебування в небі може становити 16 годин. Окрім того, застосовують неідентифіковані тактичні БПЛА з глибиною розвідки 5–10 км.

Цю російську техніку час від часу можна побачити на Донбасі як у небі, так і на землі, коли її збиває українська протиповітряна оборона. Кілька тижнів тому українські військові вполювали черговий безпілотний літальний апарат «Орлан-10». Мільйони рублів — у мінус російським платникам податків. Зрештою, їм не звикати: у Криму та ОРДЛО втрачено не один мільярд. На оборону мусить витрачати й Україна. Зенітна ракета — теж недешеве задоволення, хоч і поступається вартості «Орлана» в рази. А якщо порівнювати з ізраїльським Searcher II, то в десятки разів, адже його вартість, за даними відкритих джерел, коливається в межах 700 млн рублів.

ОБСТРІЛИ ПОЗИЦІЙ НЕ ПРИПИНЯЮТЬСЯ, А ТАМ, ДЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ АРТИЛЕРІЯ, НАВІТЬ МІНОМЕТНА, ЯК ПРАВИЛО, ПРАЦЮЄ БЕЗПІЛОТНИК

Вартість озброєння порівнювати, звісно, можна, але про загрозу, яку становить БПЛА, не треба забувати. Не дарма ж на ці апарати в усьому світі витрачають величезні кошти.

На піку протистояння, коли українські зенітники продемонстрували захищеність українського неба, противник перестав масово застосовувати дорогі БПЛА. Але, як бачимо, «Орлан-10» залишається традиційним непроханим гостем в українському небі.

... Його помітили майже опівдні 27 квітня. Виявлення, супроводження, знищення — такий, здавалось би, простий алгоритм дій ЗРВ. Але до цього процесу було залучено десятки одиниць техніки зенітних ракетних і радіотехнічних військ Повітряних Сил, а також підрозділів Сухопутних військ, бо збити таку невелику ціль не так просто.

— Ціль було виявлено на висоті 2500 метрів, на відстані 18 кілометрів, — розповідає командир зенітно-ракетної батареї майор Іван Бей. — Ми вели її, отримали інформацію про повітряну обстановку від РТВ, здійснили відповідний маневр техніки, дістали підтвердження візуального спостереження від ППО піхотинців і запустили ракету. Так безпілотник було знищено на відстані 17 км та на висоті 2000 метрів. Ворог "перевірив" нашу боєготовність, і ми її підтвердили.

БПЛА «Орлан-10» є складовою частиною комплексу повітряної розвідки, спостереження та моніторингу. Цей літак-розвідник оснащено системою радіоелектронної боротьби, тепловізором, фото- й відеоапаратурою. Він здатний створювати карти місцевості в 3D й навіть керувати розвитком бою. Збитий БПЛА відповідає моделі, яку випускають у Росії. Корпус і двигун — російського виробництва, електронна «начинка» походить із Тайваню, що, зрештою, зовсім не дивує.

Українські воїни добре знають, яку ціну можна заплатити за проґавлений БПЛА. Тому раннє виявлення цих апаратів є одним із пріоритетних завдань.

Подолання нашої системи ППО безпілотними літальними апаратами відбувається зазвичай на ділянках поміж зонами ураження засобів ППО Сухопутних військ та ЗРК «Бук М1» Повітряних Сил. У разі коли БПЛА противника створює активні радіоперешкоди й долає ЗРК «Оса-АКМ», ухвалюється рішення на бойове застосування ЗРК «Бук М1».

Юрій ІГНАТ

БПЛА МАСОЮ ПОНАД 250 ГРАМІВ ПЛАНУЮТЬ РЕЄСТРУВАТИ

Державіаслужба України пропонує запровадити реєстрацію всіх безпілотних повітряних суден, що мають масу понад 250 г. Адже в українському небі з'являється дедалі більше БПЛА різних призначень, що становить певну загрозу для пересічних громадян.

Пропонують два види класифікації безпілотників. Перший — за максимальною злітною масою. Його розділяють на чотири класи: нульовий — до 250 г, перший — від 250 г до 20 кг, другий — від 20 до 150 кг і третій — понад 150 кг.

Другий вид класифікації — за типом управління. Тут передбачено три класи: клас «А» — ручне візуальне управління, «В» — ручне інструментальне і «С» — автономне.

Реєструвати комерційні та некомерційні БПЛА нульового класу не планують. Але кожен пілот або власник, оператор апарата має неухильно дотримуватися правил його безпечного використання.

Безпілотники першого класу, найімовірніше розглянуть в цій концепції, пропонують реєструвати онлайн. Для некомерційних необхідно буде тільки пройти освітню програму та онлайн-тест. Для управління комерційним безпілотником першого класу пілот має отримати сертифікат після навчання.

Окрім того, польоти некомерційного безпілотника першого класу мають відбуватися в межах візуального контакту або на постійному зв'язку зі спостерігачем лише вдень на висоті до 120 м і в радіусі 500 м. Для комерційного безпілотника пропонують установити такі самі правила, а в майбутньому — отримувати дозвіл на використання БПЛА.

Для другого класу БПЛА планують установити обов'язкову реєстрацію безпосередньо в Державіаслужбі, а також

Оператор БПЛА має дотримуватися правил його безпечного використання

сертифікацію типу, дотримання вимог льотної придатності, отримання сертифіката експлуатанта.

Для найбільших безпілотників, третього класу, буде визначено вимоги, як і для пілотованих повітряних суден.

Пропонують заборонити використовувати безпілотники першого класу на довжину 8 км у зоні від периметра аеропорту і в заборонених зонах; польоти не повинні здійснюватися над людьми, крім пілота й спостерігача; їх мають виконувати лише у світлий час доби.

Безпосередньо на безпілотнику не повинно бути небезпечних матеріалів, окрім елементів живлення, а пілот має перебувати в нормальному фізичному та психологічному стані, що гарантує безпечну експлуатацію БПЛА.

2017 року планують внести відповідні зміни в Повітряний кодекс України, обговорити й вдосконалити Авіаційні правила України, розробити й запустити програму освітнього курсу для користувачів онлайн, сайт із правилами безпечної експлуатації, розробити навчальний курс для отримання сертифіката дистанційного пілота БПЛА.

Інф. «НА»

УКРАЇНА ВЖЕ 25 РОКІВ — УЧАСНИК МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ ООН

ПЕРШЕ ЗАВДАННЯ ПІД ЕГІДОЮ ООН ІЗ ВІДНОВЛЕННЯ МИРУ НАШІ ВОЯКИ ВИКОНУВАЛИ НА ТЕРИТОРІЇ КОЛИШНЬОЇ ЮГОСЛАВІЇ

Українські військовослужбовці боронили мир у багатьох куточках світу. Чимало миротворців стали справжніми героями. Завдяки їм у багатьох країнах згасло полум'я війни. Водночас військові добре допомогли й нашій дипломатії в підвищенні іміджу України у світі.

На сьогодні 448 військовослужбовців ЗС України беруть участь у дев'яти міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки в семи країнах світу та районі Аб'єй під проводом ООН, НАТО та в складі спільних миротворчих сил у Придністровському регіоні Республіки Молдова.

Попри продовження бойових дій на Сході нашої держави, Україна й надалі дотримується міжнародних зобов'язань щодо участі в миротворчих операціях ООН.

Представники Управління миротворчих операцій ГШ ЗСУ повідомили, що 2016 року було здійснено три ротації національних контингентів (ДР Конго, Ліберія, Косово).

Упродовж поточного року наші миротворці провели одну ротацію національного контингенту (ДР Конго) і скоротили контингент 56 ОВЗ Місії ООН у Ліберії.

Відповідно до резолюції Ради Безпеки ООН від 28.04.2016 № 2284 (2016), представники національного персоналу, які виконували завдання в складі операції ООН у Кот-д'Івуарі завершили участь у згаданій місії й повернулися в Україну.

— Наша держава дуже пишається тим, що українські військовослужбовці продовжують гідно виконувати миротворчі завдання та залишаються гідною й невід'ємною складовою міжнародних миротворчих сил, — сказав начальник Головного управління військового співробітництва та миротворчих операцій ГШ ЗС України генерал-лейтенант Леонід Голопатюк. — Хочу особливо відзначити участь наших вертолітних підрозділів у місії ООН зі стабілізації в Демократичній Республіці Конго, місії ООН у Ліберії, інженерів у Косові та саперів у Ісламській Республіці Афганістан, які постійно здобувають високу оцінку своєї діяльності з боку керівництва відповідних місій.

Вадим КОВАЛЬОВ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МИРОТВОРЧОСТІ

Починаючи з 1992 року в міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки взяли участь понад 42 000 українських військовослужбовців, з яких 54 загинули

Минулі місії					
№	Роки	Назва	Місце	Чисельність	Втрати
1	1992–1995	Сили ООН з охорони	Югославія	753	15
2	1994–2000	Місія ООН у Таджикистані	Республіка Таджикистан	21	—
3	1995–1999	Сили виконання угоди, Сили стабілізації в Боснії і Герцеговині	Боснія і Герцеговина	400	2
4	1995–1999	Місія ООН превентивного розгортання в Македонії	Республіка Македонія	1	—
5	1996–1998	Місія ООН у Східній Славонії	Славонія	415	—
6	1996–1999	Місія ООН в Анголі	Республіка Ангола	216	1
7	1996–2002	Місія ООН на півострові Превлака, Хорватія	Республіка Хорватія	2	—
8	1997	Місія ООН у Гватемалі	Республіка Гватемала	8	—
9	1998–2001	Місія ОБСЄ з верифікації в Косові	Косово, Республіка Сербія	23	—
10	1999–2003	Міжнародні сили з підтримання миру в Косові — KFOR	Косово, Республіка Сербія	174	1
11	1999–2005	Місія ОБСЄ в Грузії	Грузія	5	—
12	2003–2005	Багатонаціональні сили в Іраку	Республіка Ірак	1629	18
13	2000–2006	Тимчасові сили ООН у Лівані	Ліванська Республіка	657	—
14	2000–2001	Спеціальна місія ООН в Афганістані	Ісламська Республіка Афганістан	1	—
15	2001–2005	Місія ООН у Сьєрра-Леоне	Республіка Сьєрра-Леоне	680	6
16	2003	Гуманітарна місія в Державі Кувейт	Держава Кувейт	448	—
17	2000–2008	Місія ООН в Ефіопії та Еритреї	Ефіопія та Еритрея	7	—
18	2005–2011	Тренувальна місія НАТО в Республіці Ірак	Республіка Ірак	10	—
19	2001–2009	Місія ООН у Грузії	Грузія	5	—
20	2005–2011	Місія ООН у Судані	Республіка Судан	11	—
21	2013–2014	Операція НАТО «Океанський щит»	Узбережжя Сомалі	249	—
22	2007–2013	Антитерористична операція НАТО «Активні зусилля»	Середземне море	249	—
23	2014	Операція Європейського Союзу «Аталанта»	Узбережжя Сомалі	249	—
24	2007–2014	Міжнародні сили сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан	Ісламська Республіка Афганістан	30	—
25	2010 — 2017	Операція ООН у Кот-д'Івуарі	Республіка Кот-д'Івуар	60	—

Під час діючих місій ООН в Косові загинули 3 українські військовослужбовці, у Демократичній Республіці Конго — 2, у Республіці Ліберія — 6.

П'ЯТЬ МИРОТВОРЧИХ МІСІЙ ПОЛКОВНИКА ОЛЕКСАНДРА ВЕНГЕРА

Майже півтори тисячі з трохи більше ніж 2300 годин нальоту, які є в активі льотчика 1 класу полковника Олександра Венгера, він провів у небі над Африкою. Загалом Олександр Васильович, який сьогодні обіймає посаду старшого льотчика-інспектора служби армійської авіації Командування Сухопутних військ ЗС України, брав участь у чотирьох миротворчих місіях у Республіці Ліберія та одній — у Демократичній Республіці Конго.

У свою першу миротворчу місію в Ліберію кандидат військових наук полковник Олександр Венгер поїхав з посади викладача кафедри інформаційних технологій Національного університету оборони ім. І. Черняховського. Після закінчення навчання в університеті, а згодом і в ад'юнктурі, він зрозумів, що не може без польотів.

Знайомство з небом Африки полковник Олександр Венгер почав на посаді командира вертольота Мі-8 окремого вертолітного загону. До речі, повернувшись за півроку додому, офіцер остаточно вирішив покинути викладацьку кар'єру — віддав перевагу улюбленій льотній роботі. Згодом він ще двічі побував у Ліберії як заступник командира вертолітного загону, після чого йому довірили очолити український миротворчий контингент спочатку в знайомій уже Ліберії, а за якийсь час — і в доволі неспокійній ДР Конго.

Льотчик 1 класу полковник Олександр Венгер

— Обидві країни, як і завдання, які ми там виконували, дуже різні, — говорить полковник Олександр Венгер. — Більш рівнинна і спокійна Ліберія різко контрастує із гористим рельєфом Конго — країни, в якій не один рік точиться збройна боротьба. І якщо в Ліберії наші екіпажі здебільшого були задіяні у перевезеннях персоналу, гуманітарних чи інших вантажів, то в Конго доводилося брати участь і в бойових операціях, які проводили сили ООН разом з представниками інших миротворчих контингентів.

Розмірковуючи над тим, що дає Україні участь у міжнародних миротворчих операціях, які проводяться під егідою ООН, полковник Олександр Вегнер констатує:

— Якби українські вертолітники не залучалися до проведення миротворчих місій, у нас на початку війни не було б стільки добре підготовлених екіпажів. Адже не секрет, що до цього про армію майже не дбали, тож лише миротворчі операції допомагали українським вертолітникам підтримувати льотну майстерність на високому рівні. І, звісно, це високий міжнародний авторитет…

Сьогодні армійська авіація — чи не єдиний рід військ, де більшість особового складу — миротворці. Свій вишкіл українські пілоти яскраво продемонстрували 2014 року — в перші місяці проведення антитерористичної операції. Завдяки їхній професійності, мужності, сміливості, а часом і ціною їхнього життя, вдалося врятувати чимало українських військовослужбовців.

До речі, багато підготовлених у небі Африки українських військових вертолітників, які в різні часи звільнилися з лав ЗС України, сьогодні продовжують службу в інших силових структурах. Чимало друзів полковника Олександра Венгера працюють у цивільних авіакомпаніях. Запрошують до себе і його, мовляв, тут спокійніше та й платня часто на порядок вища. Але офіцер переконаний, що допоки в Україні йде війна і його досвід військового пілота потрібен країні, його місце — у строю, серед десятків бойових побратимів.

Андрій ЯЦИК

НАРАЗІ ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У 9 МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ ПІД ПРОВОДОМ ООН, НАТО ТА У СКЛАДІ СПІЛЬНИХ МИРОТВОРЧИХ СИЛ. СТАНОМ НА 18.05.2017 У НИХ ЗАДІЯНО 448 УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

№ з/п	Місія (операція)	Категорія особового складу та чисельність	
		Національний контингент	Національний персонал
1	Місія ООН зі стабілізації у Демократичній Республіці Конго	250 (18 овз)	16 (офіцери штабу — 6; військові спостерігачі — 10)
2	Місія ООН у Ліберії	105 (56 овз)	3 (офіцери штабу — 2; військовий спостерігач — 1)
3	Місія ООН у Косові	—	2 (офіцери штабу)
4	Місія ООН у Республіці Південний Судан	—	4 (офіцер штабу — 1; військові спостерігачі — 3)
5	Тимчасові сили ООН із забезпечення безпеки в Аб'єй	—	6 (офіцери штабу — 2; військові спостерігачі — 4)
6	Сили ООН з підтримання миру на Кіпрі	—	2 (військові спостерігачі)
Загалом у місіях ООН: 388 військовослужбовців			
7	Операція НАТО KFOR, у Косові	40	—
8	Тренувально-дорадча місія НАТО «Рішуча підтримка» в Ісламській Республіці Афганістан	—	10 (національний елемент забезпечення литовського контингенту — 2; у складі італійського контингенту — 8)
Загалом у місіях НАТО: 50 військовослужбовців			
9	Придністровський регіон Республіки Молдова	—	10 (військові спостерігачі)
Загалом у складі Спільних миротворчих сил: 10 військовослужбовців			

ЛЬОТЧИК ЖИВЕ... У НЕБІ Й НЕБОМ

Начальник служби безпеки польотів бригади армійської авіації підполковник Олександр Соломаха

У нього спокійний, добрий погляд та міцний потиск руки. Бути пілотом військового гелікоптера — справа не для нервових людей. Начальник служби безпеки польотів бригади армійської авіації підполковник Олександр Соломаха — один із найдосвідченіших пілотів, які сьогодні є в Україні. Його наліт становить тисячі годин. І чимала частка цього нальоту припадає на різноманітні миротворчі місії, у яких брав участь пілот. Свій миротворчий стаж він розпочав 2005 року: Ліберія, Конго, Кот-д'Івуар.

— Я пам'ятаю часи, коли в льотчиків в Україні було дуже мало польотів, — розповідає пілот. — А хлопці, які виконували завдання в миротворчих місіях, мали наліт лише за одну ротацію від 200 до 400 годин. Зрозумійте, що для пілота це те саме, що й для шофера, — набути якогось досвіду, побачити світ. Льотчик живе в небі й небом.

Злі язики часто пліткували за спиною в миротворців, що, мовляв, вони їдуть у місії лише для того, щоб заробити грошей. Такі собі заробітчани в погонах. Та, за словами Олександра Миколайовича, на той час у місії платили небагато, близько 800 доларів, а грошове забезпечення в Україні практично знімали, тобто матеріальна зацікавленість у місіях тоді була мінімальною. Навіть 2011 року, коли в Україні підняли платню військовим до 8 тис. (на той час це було майже 1000 доларів), у місії вона залишалася незмінною. Тобто пілоти їхали туди здебільшого заради нальоту годин і щоб підтримати імідж держави.

— У місіях бувало таке, що наліт становив 80–90 годин на місяць, а це досить важка робота пілота, — пригадував Олександр Миколайович. — До того ж кліматичні умови там для нас надскладні. Небо там для нас незвичне. Не таке, як у нас. У Ліберії, наприклад, дуже велика вологість, яка досягає 90 відсотків. Через це виникає багато труднощів, навіть стаються поломки техніки. Не раз відмовляла електроніка, бо через сирість окислювалися контакти. Кліматична специфіка, одне слово.

У МІСІЯХ БУВАЛО ТАКЕ, ЩО НАЛІТ СТАНОВИВ 80–90 ГОДИН НА МІСЯЦЬ. А ЦЕ ДОСИТЬ ВАЖКА РОБОТА ПІЛОТА. ДО ТОГО Ж КЛІМАТИЧНІ УМОВИ ТАМ НАДСКЛАДНІ

Українським екіпажам доручали складні й відповідальні польоти. Вони виконували транспортно-бойові завдання. Наприклад, перевезення особового складу, евакуація військовослужбовців, підвезення озброєння та боєприпасів, евакуація поранених тощо. Часто доводилось виконувати гуманітарні місії: доставляти воду, продукти, медикаменти в ті місця, куди не можна було потрапити наземним транспортом.

Домашні Олександра Миколайовича завжди хвилювалися, чекаючи на його повернення додому. Адже завдяки його високому класу він завжди був потрібним пілотом. Часто бувало так, що між місіями минало всього кілька місяців.

— Давався взнаки брак досвідчених пілотів, і мене часто просили поїхати в чергову місію, а моя натура така, що я не можу відмовити, — з усмішкою розповідав Олександр Миколайович. — І це не дуже подобалося дружині.

Коли в Україну прийшла війна, військові пілоти одразу стали на захист Вітчизни. Їхні гвинтокрили рятували вже українських поранених і перевозили наших військових. Наш герой серед найперших пішов в АТО. І ніколи не відмовлявся від ротацій на Схід України. Поточного року він уже два місяці провів на Донеччині.

А на запитання: «Чи є якась різниця між миротворчою місією й АТО?» — відповів:

— Так, є! І вона дуже велика. Переважно психологічна, тому що тут війна — на території нашої країни, і потерпають через неї прості мирні люди. Ми літаємо та з висоти бачимо зруйновані мости, села, підприємства… Це тяжкий злочин проти України й українців.

Вадим БАКАЙ,
Тарас ГРЕНЬ

У 2004 РОЦІ У СЬЄРРА-ЛЕОНЕ, ЗГОДОМ У ЛІБЕРІЮ, КОТ-Д'ІВУАР, КОНГО. У 2014-му — В АТО

Старший авіаційний бортовий технік-інструктор ескадрильї капітан Олександр Чернихевич

Усі, кого ми запитували про старшого авіаційного бортового техніка-інструктора ескадрильї капітана Олександра Чернихевича, казали, що це людина дуже веселої вдачі та всім серцем закохана у свого металевого птаха. Власне біля нього й відбулося наше знайомство. Олександр Володимирович якраз готував гвинтокрил до виконання чергового завдання.

— Першим механізмом у дитинстві, який я розібрав, був будильник, — сміючись, пригадав капітан Олександр Чернихевич. — Я вирішив його змастити олією. Він попрацював ще кілька днів і зупинився: олія була зайвою. Після цього тато був змушений купувати нового будильника.

Батько Олександра був військовим. Свого часу служив у залізничних військах, а тепер — у відставці. Та все одно він залишається беззаперечним авторитетом для героя нашої розповіді. Тож коли постало питання польоту в першу миротворчу місію, батько схвалив рішення свого сина.

— Вона відбулася 2004 року в Сьєрра-Леоне, — розповів Олександр. — Потім Ліберія, Кот-д'Івуар, Конго. Загалом я пройшов шість миротворчих місій. У родині до моїх відряджень ставляться з розумінням. Я ж військовий і виконую наказ.

— На Схід України вирушив 7 березня 2014 року, коли ще не було оголошено АТО, а зараз уже точно й не скажу, скільки разів я виконував завдання на Донбасі.

На традиційне питання, чи змінилось би його життя, якби була змога повернутися в минуле й зробити інший вибір, він відповів:

— Якби повернувся у випускний клас школи, коли вибирав свою майбутню професію, то все одно вибрав би професію авіаційного техніка, — це саме моє.

День миротворця він зустрічає в доброму настрої, святковому. Але технік завжди має роботу. А те, що був у миротворчих місіях, його радує, адже служить не даремно і користь приносить не тільки родині, а й багатьом людям і Вітчизні.

— Значення імені Олександр — захисник, — каже капітан Чернихевич. — Тобто той, хто захищає й приносить мир. Так мене назвали мої батьки, і я надзвичайно пишаюсь тим, що я — миротворець.

Вадим БАКАЙ,
Тарас ГРЕНЬ

«ЛЕТЮЧІ» Т-80 ДЛЯ ВДВ

На Державному підприємстві «Харківський бронетанковий завод» за короткий час було здійснено комплекс робіт із відновлення Т-80, ремонту двигунів, трансмісій, ходових частин, електронного встаткування, систем управління вогню, підвищення захисту машин тощо. Чергову партію основних бойових танків Т-80 підготували для Високомобільних десантних військ України, повідомляє ДК «Укроборонпром»

ДЕСАНТНИКИ ОТРИМАЮТЬ ЧЕРГОВУ ПАРТІЮ ТАНКІВ

Т-80, які давно було знято з озброєння та які роками стояли просто неба, стали в пригоді, коли розпочалась антитерористична операція. Іще 2015 року щойно сформовані танкові роти бригад Високомобільних десантних військ України почали отримувати Т-80. Завдяки цьому вдалося значно підвищити вогневі можливості підрозділів десантників. Аби дати цій бронетехніці друге життя, підприємства ДК «Укроборонпром», зокрема ДП «Харківський бронетанковий завод», за максимально короткий час відновили технологічний процес ремонту танків цього типу.

ЗА ШВИДКІСНІ ВЛАСТИВОСТІ Т-80, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ГАЗОТУРБІННИЙ ДВИГУН ІЗ ПОТУЖНІСТЮ В 1250 КІНСЬКИХ СИЛ, ЩО РОЗГАНЯЄ ТАНК ДО 70 КМ/ГОД, У ВІЙСЬКАХ ЙОГО НАЗИВАЮТЬ ЛЕТЮЧИМ

Танки Т-80 готові до передачі у війська

Після ремонту кожен танк Т-80 пройшов приймально-здавальне випробування на полігоні. Під час тестування перевірили абсолютно всі його системи. На спеціальному танкодромі здійснено 100-кілометровий пробіг із подоланням танкової гірки, щоб перевірити ходові можливості оновленої техніки. До речі, за швидкісні властивості Т-80, які забезпечує газотурбінний двигун із потужністю в 1250 кінських сил, що розганяє танк до 70 км/год., у військах його називають летючим.

Нагадаю, що «вісімдесятка» почала надходити в підрозділи радянської армії в кінці 1970-х років, насамперед у західні військові округи та закордонні групи військ. Напружений тепловий ресурс газової турбіни ускладнював використання цих танків у спекотних районах, тому в південні військові округи вони не потрапили.

Підготував Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ВІЙСЬКО ПОПОВНЮЄТЬСЯ НОВИМИ МОБІЛЬНИМИ ЛАЗНЕ-ПРАЛЬНИМИ КОМПЛЕКСАМИ

Особовий склад однієї з механізованих бригад отримав сучасний мобільний лазне-пральний комплекс виробництва ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (м. Кременчук). Усього вже вісім таких комплексів передано в підрозділи, задіяні в АТО

У виробництві комплексу, або, іншими словами, польової лазні, застосовують стійкі до корозії матеріали. Комплекс установлено на базі шасі КрАЗ-63221 із причепом КрАЗ-А181К2, і він об'єднує два функціональні модулі. Один має душові кабінки та бойлери, у другому розміщено пральні машини-автомати. Комплекс має ємності з водою об'ємом 2400 літрів, умонтовані в контейнер. За годину тут можуть помитися під душем до 150 осіб.

МЛПК на базі шасі КрАЗ

За словами начальника управління лазне-прального обслуговування Центрального управління речового забезпечення ЗС України Тилу Збройних Сил України полковника Віталія Носуленка, цей мобільний лазне-пральний комплекс уже прийнято для використання у війську, а його обслуговувальний персонал введено у штат частин. «Окремий модуль комплексу призначено для прання, сушіння та прасування речового майна. Його обладнано сучасними автоматичними багатофункціональними пральними машинами. Їхня робоча потужність становить до 88 кг за годину залежно від режиму роботи. МЛПК можна встановити на майданчику з будь-яким рельєфом місцевості та підключитися до стаціонарного енергоживлення. Обслуговувальний персонал (екіпаж) МЛПК готують у навчальному центрі заводу в Кременчуці. На сьогодні всі МЛПК проходять підконтрольну експлуатацію в районі АТО, здійснюються напрацювання щодо подальшого вдосконалення його основних вузлів та агрегатів. Розглядаються можливості створення нових модифікацій», — розповів полковник Віталій Носуленко.

Коли такі сучасні лазне-пральні комплекси з'являться в усіх військових частинах, задіяних у районі АТО, нині важко сказати, все залежить від фінансування. За словами Віталія Носуленка, потреба в такій техніці на бригаду становить чотири-п'ять одиниць. У перехідний період, до повного переоснащення новими машинами, у частинах будуть змушені використовувати старі зразки польових лазень (ДДА-66, ДДУ-3) з певною модернізацією. Сьогодні вже є такий варіант.

Група фахівців Управління державного технічного нагляду Збройних Сил України, яку очолив полковник запасу Василь Сологуб, здійснила модернізацію дезінфекційно-душових установок ДДА-66 (на базі автомобіля ГАЗ-66) і ДДУ-3 (на базі ЗІЛ-130). Головна технічна новація в оновленій пересувній солдатській лазні — додаткова електрична помпа. Завдяки цьому значно скоротився час на розгортання й підготовку до роботи установок. Якщо раніше на це витрачали 60 хвилин, то із застосуванням електронасоса потрібно втричі менше часу. Резервуар у 174 літри раніше доводилося наповнювати операторові за допомогою ручної помпи. А це година часу доволі важкої праці. Бо зі збільшенням кількості води в резервуарі підвищується тиск у котлі, й чим більшим він стає, тим важче операторові. А в разі застосування електричної помпи наповнення резервуара відбувається за лічені хвилини без будь-яких зусиль із боку людини: достатньо ввімкнути кнопку подачі води.

Та якби ж то лише електронасос установити — і бігом під душ. Після десятків років зберігання на складах цих машин у них потрібно замінити розсохлі гумові прокладки, реставрувати деякі вузли, випробувати герметичність системи й перевірити надійність роботи запобіжних клапанів тощо.

Із часом старі дезінфекційно-душові установки ДДА-66, ДДА-3 відійдуть в історію, але нині саме вони становлять більшість серед технічних засобів для організації миття особового складу в польових умовах.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

Спеціалізовані броньовані автомобілі довели свою необхідність у багатьох збройних конфліктах останніх десятиліть. Нагадаю, що вимоги до бойових, технічних, експлуатаційних та інших характеристик того чи іншого типу бронеавтомобілів залежать від їхньої спеціалізації та призначення. Утім окремі з їхніх характеристик є універсальними через свою надзвичайну важливість для різних типів бойових броньованих машин. Йдеться про протимінний захист

Випробування на протимінну стійкість бронеавтомобіля «Козак-2»

ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ВБЕРІГАЮТЬ ЖИТТЯ ВОЯКІВ

ПРО ОСОБЛИВОСТІ КОНСТРУКЦІЇ ПРОТИМІННИХ СИДІНЬ СУЧАСНИХ БРОНЕАВТОМОБІЛІВ РОЗПОВІДАЮТЬ ФАХІВЦІ ЦЕНТРАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ЗС УКРАЇНИ

Коли американські війська зіткнулися з масовими втратами особового складу внаслідок підривів бронеавтомобілів в Афганістані та Іраку, це призвело до невідкладного відкриття за ініціативи Пентагону спеціальної програми та створення 2005 року цілого сімейства бойових машин класу MRAP (Mine Resistant Ambush Protected, в перекладі — захищений від підривів та атак із засідок). Їх конструкція мала протистояти основним вражаючим факторам, які утворюються при спрацюванні мінно-вибухових пристроїв, — осколкам, повітряній ударній хвилі (надлишковому тиску) та ударному перевантаженню.

Необхідність підвищення протимінного захисту техніки переконливо доводить і досвід антитерористичної операції на Сході нашої країни. Так, з аналізу бойових ушкоджень випливає, що чималу небезпеку для екіпажу та десанту становлять саме мінно-вибухові пристрої. Частка особового складу з вибуховими травмами, отриманими під час АТО, досить значна.

Для підвищення протимінного захисту вітчизняних броньованих автомобілів конструктори застосовують особливу конструкцію днища, що має V-подібну форму (це змінює спрямування ударної хвилі вибуху), а також зміцнюють конструкції бронемашини з урахуванням можливих деформацій та руйнувань.

Перспективним шляхом підвищення протимінного захисту бронеавтомобілів може стати удосконалення його внутрішнього обладнання, зокрема встановлення протимінних енергопоглинаючих сидінь. Орієнтиром для українських науковців та виробників можуть стати розробки визнаних світових лідерів: Autoflug (Німеччина), Allen vanguard (Канада) та Creation seat (Великобританія).

У СУЧАСНИХ БРОНЕМАШИНАХ СИДІННЯ КРІПЛЯТЬ ДО БОРТУ АБО ДАХУ. ПРОВЕДЕНІ НАУКОВЦЯМИ РОЗРАХУНКИ ПОКАЗАЛИ, ЩО ТАКІ КОНСТРУКТИВНІ РІШЕННЯ ПРИ ПІДРИВІ СУТТЄВО ЗМЕНШУЮТЬ ІМОВІРНІСТЬ ТРАВМУВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ

Фахівці Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки ЗС України (ЦНДІ ОВТ ЗСУ) ретельно аналізують світовий досвід, причини та характер травмування екіпажів та десантів бойових броньованих машин внаслідок підриву на мінах та саморобних вибухових пристроях за умови збереження цілісності корпусу автомобіля. Після цього вони формують основні вимоги до протимінних енергопоглинаючих сидінь, визначають особливості їхньої конструкції.

— Основним уражаючим фактором при підриві бронеавтомобіля на мінно-вибуховому пристрої є так званий ефект метання, спричинений великим від'ємним прискоренням машини, — пояснює ад'юнкт ЦНДІ ОВТ ЗСУ Леонід Давидовський. — У такому випадку запобігти передачі максимального імпульсу на екіпаж можливо завдяки встановленню на техніці спеціальних протимінних сидінь з енергопоглинаючими елементами.

До речі, в ЦНДІ ОВТ ЗСУ з урахуванням результатів державних випробувань бронеавтомобіля «Козак-2» вже проведено відповідні розрахунки та сформовані вимоги до протимінних сидінь, які можуть використовуватися виробником при подальшій модернізації автомобіля. Від конструкції та параметрів сидіння залежить важкість отриманих людиною внаслідок підриву перевантажень. Завдання енергопоглинаючого сидіння — мінімізувати максимальне прискорення, яке виникає від впливу енергії вибуху. Тому головну роль тут відіграє не стільки конструкція сидіння, скільки встановлення в місцях його кріплення елементів, що поглинатимуть енергію вибуху і перетворюватимуть її на енергію пластичної деформації матеріалу.

Основними параметрами, що визначають ефективність роботи енергопоглинаючого елемента, є сила його спрацьовування (визначається допустимим навантаженням людського організму) та максимальний хід (визначається конструктивними обмеженнями бронеавтомобіля).

Важливо, щоб ці параметри мали оптимальні значення, які б не дозволяли енергопоглинаючому елементу спрацьовувати при русі бронеавтомобіля в штатному режимі, наприклад, по пересіченій місцевості або при подоланні природних перешкод. Тому в ході випробувань були встановлені значення максимального прискорення в штатному режимі, коли енергопоглинаючий елемент не спрацьовує, та мінімального при підриві, коли він, навпаки, гарантовано спрацює. Ці значення залежать від маси вибухової речовини та маси бронеавтомобіля.

Очевидно, що основним захистом від перевантажень є маса бронеавтомобіля: чим вона більша, тим менша початкова вертикальна швидкість. Під час підриву відбувається підкидання автомобіля, отже важливим фактором ураження є удар усіх, хто в ньому знаходиться, головою в дах корпусу, що може призвести до травмування голови і шиї. Тому **обов'язковим є застосування системи фіксації з чотирьох-, п'яти- або шеститочкових ременів безпеки, строп для ніг, обмежувачів руху голови в бокових напрямках та підголівника. В разі екстреної евакуації екіпаж має швидко, просто й легко звільнятися від ременів безпеки (натисканням однієї кнопки)**. Також слід передбачити можливість трансформації елементів системи фіксації для їхнього комфортного використання особовим складом у зимовому штатному обмундируванні, спорядженні та засобах індивідуального захисту.

Енергопоглинаючий елемент також має забезпечувати роботу по вертикалі у двох напрямках. Адже при підриві бронеавтомобіль підлітає вгору на висоту до 1,5 м, тому при приземленні екіпаж знову відчуватиме серйозні навантаження.

Крім того, з метою запобігання травмування екіпажу різноманітним незакріпленим обладнанням у відділеннях з екіпажем мають обладнуватися місця для кріплення зброї, боєприпасів, засобів індивідуального захисту та табельного майна.

Процес монтажу, демонтажу сидіння та перезарядка спрацьованого енергопоглинаючого елемента має бути простим і швидким. Вочевидь, що задовольнятимуть ці вимоги крашбокси, які широко застосовуються в автомобілебудуванні.

Також **на безпеку екіпажу та десанту бронеавтомобіля при підриві суттєво впливає спосіб закріплення сидіння в корпусі та наявність підставки для ніг**. Так, у сучасних бронемашинах виробники кріплять сидіння до борту або даху. Проведені науковцями розрахунки показали, що такі конструктивні рішення при підриві суттєво зменшують імовірність травмування особового складу. Тож надання пріоритету одному із варіантів залежить лише від конструктивних особливостей бронеавтомобіля.

Спеціальні розрахунки довели доцільність застосування підставки для ніг, адже за її наявності ймовірність перелому голені бійця зводиться до мінімуму, тоді як без неї при розташуванні ніг на підлозі ймовірність травмування нижніх кінцівок дуже висока.

Науковці також сформували вимоги до характеристик матеріалів, з яких рекомендується виготовляти опорні поверхні сидінь, спинки, підголівники та підлокітники.

На думку фахівців ЦНДІ ОВТ ЗСУ, врахування таких вимог до конструкції протимінних енергопоглинаючих сидінь при розробці нових чи модернізації наявних бойових броньованих машин дозволить суттєво зменшити бойові втрати внаслідок підривів на мінно-вибухових пристроях.

Андрій ЛИСЕНКО

КОНТЕНТ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ

Інтегральний індекс інформаційного впливу РФ. Чим більше показник, тим більше вплив Кремля

ІНДЕКС ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ: КРЕМЛЬ ПРАГНЕ ЗЛАМАТИ ІМУНІТЕТ МИРНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Пропаганда вбиває. Через тривалу російську інформаційну агресію Україна втратила (як результат цієї агресії. — Авт.) щонайменше 10 тис. життів і значний економічний потенціал. Кремль надалі вперто намагається міцно обплутати світ павутиною маніпуляції. Імперці штучно інкорпорували в український національний медіаландшафт, політикум і медіаресурси країн Заходу власних агентів впливу. Але саме Київ спромігся досягнути помітного успіху в протидії гібридній загрозі, що руйнує цивілізацію миру. Про це йшлося в Укрінформі під час презентації Індексу інформаційного впливу Кремля в Україні, Грузії, Угорщині та Чехії — результату спільного з низкою закордонних партнерів дослідження ГО «Детектор медіа»

Нещодавно стало відомо, що одне зі знаних чеських видавництв збирається друкувати збірку наукових матеріалів з єдиною темою: «Могучая Россия: от славной истории к великому будущему». Проте якщо уважно розібратися, звернувшись до відповідного реєстру підприємств поліграфії, то виявляється, що згадану друкарню заснували винятково громадяни Росії. Пояснювати навіщо, з огляду на згаданий «фоліант», не має сенсу. Це краплина в морі фактажу, що показує, наскільки цілеспрямовано, агресивно діє путінська пропаганда. Білокам'яна, як і в добу розквіту СРСР, знову не просто шукає, а готує й купує майданчики для захоплення ініціативи в боротьбі за глобальний вплив. Практика підтверджує популярну нині думку, що месіанські інформаційні впливи Москви багатоканальні, а медіа — лише частина мультикомпонентного інструментарію. І дослідження, спонукане ідеєю визначення певного діагностичного показника інформаційного впливу Кремля, є спробою моделювати загрози й ризики, аби уявити цілісну картину війни, де зброєю є контент.

— Коли ми розробляли методологію дослідження, то вирішили згенерувати не лише медійні виміри інформаційної агресії Кремля, а й політичний чинник і фактор громадянського суспільства включно з церквою, — зауважує Діана Дуцик, виконавчий директор ГО «Детектор медіа». — Індекс сформовано на основі експертного опитування (лютий–березень 2017-го, учасники — провідні фахівці з медіа, комунікації, інформаційно-психологічної безпеки, медіарозвідки. — Авт.), і він визначає інформаційний вплив Кремля на політичні й медійні поля та громадянське суспільство. Його мета — оцінити спроможність російського уряду впливати на процеси в інформаційному просторі інших країн. Найбільш позитивним результатом виміру стало усвідомлення, що Україна є флагманом щодо політичної відповіді на агресію.

Згаданий інтегральний Індекс показує, наскільки ефективно в певній країні сумарно працюють канали російського впливу й наскільки потужним є внутрішній спротив таким маніпуляціям. І тут виявляється цікава річ. Кремлю вдається домовитися з окремими елітами навіть у деяких країнах ЄС, сформувати ядра політичного лобізму, придбати ЗМІ, але йому бракує важелів впливу на історично сильне громадянське суспільство. Саме останнє й руйнує пропагандизм: він на Заході, на відміну від тоталітарного соціуму РФ, не працює. У демократіях на такі речі існує потужний імунітет. Однак путінців це не зупиняє, вони готові й до марафонських дистанцій, аби тільки зламати цей внутрішній захист цілої цивілізаційної моделі. Вони взялися за розробку версій значно тоншої гри й наступу на країни, в яких їм вигідна присутність.

— Приміром, у Грузії можна спостерігати складний момент відходу від війни, — пояснює Роман Шутов, програмний директор ГО «Детектор медіа». — Суспільство ятрить слід від серпня 2008-го, але, особливо в політичній сфері, набирають обертів проросійські симпатії. Там уже набули потужного впливу російські ЗМІ, як і російське православ'я. Однак цьогоріч у Грузії вперше з'явилася згадка про небезпеку російської пропаганди на рівні стратегічних документів. Це вселяє оптимізм.

Отже, відповідно, до оприлюдненого Індексу, найбільший вплив Кремль має в Угорщині (61 бал), далі йдуть Грузія (54), Україна (49), Чехія (48). Чому так? А тому, що в Будапешті при владі політична група, яка має проросійську комунікаційну складову й відчутний російський медіавплив. Але вплив РФ на угорський социум і ЗМІ не настільки критичний. Росія ще не знайшла підходів до цього суспільства, хоча успішно ангажує політичний клас. Тільки Україні вдалося створити широкий спектр політичних рішень, який обмежує російську інформаційно-психологічну маніпуляцію. Чехія, приміром, тільки недавно створила урядову агенцію з протидії російській пропаганді. Про започаткування таких інституцій уже розмірковують у багатьох країнах.

— У прифронтовій зоні є дефіцит довіри до глобальних гравців медіапростору, і там великий вплив мають локальні й гіперлокальні ЗМІ. Росія у своєму гібридному месіанстві використовує цей фактор. Що тут має робити Україна? — запитую в спікерів заходу.

— Наші дослідження доводять, що тільки 22% людей на Сході вірять національному телебаченню, майже половина більше довіряє чуткам і неформальній комунікації. Це свідчить про ерозію довіри до центральних медіа, — відповідає Роман Шутов. — Ми бачимо очевидний перехід людей від мейнстримових ЗМІ до регіональних і гіперлокальних каналів комунікації. Можна навіть вести мову про інформаційні листки або газети всередині шахт, заводів, кварталів. Там нині справді склалася специфічна ситуація. Водночас це шанс для місцевої преси зайняти цю нішу довіри. Улітку ми оцінимо потреби медіа в прифронтовій смузі, щоб сформувати програму підтримки. Їх треба зробити потужнішими, аби їхній голос став сильнішим для місцевих громад. Це сьогодні одна з ключових тем.

Дослідники дійшли висновку, що в кожної з країн є спільні больові точки, в яких Кремль формує канали впливу:

- підконтрольні російським фінансово-політичним групам медіа, потужна олігархічно-медійна складова
- проросійські політичні сили

- низький рівень медіаграмотності громадян

- неспроможність національних урядів здійснювати повноцінні стратегічні комунікації

- російські організації, які контролюються владою РФ

КРЕМЛЮ ВДАЄТЬСЯ ДОМОВИТИСЯ З ОКРЕМИМИ ЕЛІТАМИ НАВІТЬ У ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ЄС, СФОРМУВАТИ ЯДРА ПОЛІТИЧНОГО ЛОБІЗМУ, ПРИДБАТИ ЗМІ, АЛЕ ЙОМУ БРАКУЄ ВАЖЕЛІВ ВПЛИВУ НА ІСТОРИЧНО СИЛЬНЕ ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО. САМЕ ОСТАННЄ Й РУЙНУЄ ПРОПАГАНДИЗМ: ВІН НА ЗАХОДІ, НА ВІДМІНУ ВІД ТОТАЛІТАРНОГО СОЦІУМУ РФ, НЕ ПРАЦЮЄ. У ДЕМОКРАТІЯХ НА ТАКІ РЕЧІ ІСНУЄ ПОТУЖНИЙ ІМУНІТЕТ

— В окремих політичних колах Угорщини досі живе нині ресентимент (злопам'ятність, почуття ворожості. — Авт.), культивуючи згадки про велику Угорщину в кордонах до 1918-го, — каже Юрій Рубан, керівник Головного департаменту з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента України. — І це парадоксальним чином зближує члена ЄС із Росією, де в політиці теж панує ресентимент і жаль із приводу розпаду СРСР як «найбільшої геополітичної катастрофи ХХ століття». Я належу до «яструбів», які вважають, що нині російський інформаційний вплив є інструментом дестабілізації задля досягнення чітких політичних результатів у кожній із цих країн. Способи протидії цьому є. Приміром, викинуті за кілька діб до виборів президента брудні компромати на кандидата Макрона французькі медіа переважно відмовилися друкувати. Європа шукає універсальну вакцину проти кремлівського впливу в її справи.

Професор політології Олексій Гарань тим часом звертає увагу на те, як Росія майстерно використовує наші внутрішні війни. Це звичайна тактика диктаторів, які намагаються маніпулювати умовами демократії, щоб підірвати саму демократію. У чому це виявляється? А в тому, що події ми намагаємося оцінювати винятково в категоріях «зрада» й «перемога». Очевидно, що так переважає перша. І Росія на тому виграє. Професор закликає українців не сидіти цілодобово в «телеящику», а вчитися «інформаційній гігієні», формувати власні висновки з кількох полярних медіаджерел. Суспільство не може бути політично стабільним, якщо громадяни є постійно включеними в політичні процеси. Треба, зрештою, звертати увагу не на далекі глобальні перипетії, а на проблеми власного двору й намагатися їх розв'язувати.

Геннадій КАРПЮК

МАЙСТРИ ІСТОРИЧНИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЙ

На кладовищі села Грушовичі поблизу Перемишля розібрали надгробний пам'ятник воякам УПА

СТВОРИВШИ ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕМ «ВОЛИНСЬКА РІЗАНИНА», КРЕМЛЬ НАМАГАЄТЬСЯ ВБИТИ КЛИН В УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ

Наприкінці квітня Інтернет сколихнула чергова звістка: представники польських націоналістичних організацій розібрали на кладовищі села Грушовичі поблизу Перемишля надгробний пам'ятник воякам УПА, який до цього вже плюндрувався вандалами

Акція викликала рішучий протест Об'єднання українців у Польщі (ОУП): «Безкарність робить «невідомих зловмисників» сміливішими. Тому ті, хто прагне підпалити польсько-український кордон, за кожним разом роблять крок уперед». У заяві ОУП також є заклик до польської громадської думки «не піддаватися на антиукраїнські провокації».

До речі, за кілька останніх років це не єдине сплюндроване місце пам'яті. У багатьох випадках інформація про це першою з'являлася на проросійських сайтах.

Із чого все почалося і звідки прийшло?

Різного штибу дискусії стосовно ролі УПА у трагічних подіях на Волині 1943 року ведуться вже із чверть століття. Відразу після Другої світової війни деякі польські публіцисти заявляли, що українці вбили під час воєнного лихоліття 100 тис. польських селян, а ще 500 тис. змушені були покинути свої домівки. Ці дані не ґрунтуються на документальній основі, але з часом цифра 100 тис. стала «сакральною». Польські дослідники почали «доводити», що під час «Волинської» та інших «різанин» загинуло саме 100 тис. (або майже стільки) поляків. Водночас є й інші дані. Зокрема у польській «Газеті виборчій» 24 квітня 2003 року опубліковано звіти Армії Крайової (АК) про те, що на Волині 1943 року загинуло близько 15 тис. поляків і трохи менше українців. Цієї інформації не спростовували, зрештою звіти АК чогось же варті… Упродовж 90-х років минулого століття цю тему порушували хіба що в якихось дуже маргінальних середовищах. Науковці й публічні інтелектуали обох країн поволі, але впевнено йшли до головного спільного здобутку тих часів — визнання взаємних провин і злочинів. Відома формула «Пробачаємо і просимо пробачення» була виголошена не тепер, а ще тоді — на початку 90-х. Що ж трапилося потім і як розуміти цей парадокс: чим більше років минає від трагічних подій Волині 1943-го, тим більше зростає напруга довкола неї?

Як сталося, що ця тема — на устах багатьох поляків? Чому 1993 року (50-та річниця Волинської трагедії) вона фактично не порушувалася, а 2003 року зазвучала, але все ще в контексті взаємного пробачення. Останніми ж роками цю тему почали дедалі більше підігрівати.

Як зазначає письменник Юрій Андрухович, активна присутність інформаційного мему «Волинська різанина» в польських виданнях, медіях, передусім Інтернеті, а відтак і в масовій свідомості поляків починається десь після 2005 року. Кількома роками раніше в масовому обігу з'являється горезвісний фейк із замордованими дітьми. Його вже давно спростовано, передусім у самій же Польщі, але тут, здається, той випадок, коли «осад усе одно залишився». Брехню викрито, але декому кортить знову «крутити» цю тему.

2004 року в Україні відбулася Помаранчева революція. Участь у ній поляків, їхня підтримка київського Майдану були просто безпрецедентні, й у Москві це не могли не помітити. Відтак почалася систематична робота путінських пропагандистів. І вже впродовж кількох років тема «Волинської різанини» знову на слуху. Як це робилося крок за кроком, як змінювалися формулювання і настрої (в бік загострення, звісно ж) — тема особливого й копіткого дослідження.

НОВА ХВИЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ «БИТВИ» — ЦЕ НЕ ЩО ІНШЕ, ЯК ЧЕРГОВА СПРОБА ПЕРЕПИСАТИ ІСТОРІЮ. ВОНА СПРОВОКОВАНА ТРЕТЬОЮ СТОРОНОЮ — МОСКВОЮ

Далі — більше. Наприкінці 2016 року вийшов у прокат фільм «Волинь» режисера Войцеха Смажовського, який викликав хвилю обговорення як серед українців, так і серед поляків.

Нині режисер позиціонує себе як свідомий митець, який розуміє і важливість теми, і важливість моменту, і фільм зробив виключно для очищення стосунків. Та взагалі він про любов, а «різанина» — це тільки драматургічне тло.

Однак коли молодь піде в кінотеатр і побачить українця, який із перекривленим обличчям сокирою вбиває невинного симпатичного поляка, то це мимоволі закарбується в пам'яті глядача і протягом довгих років буде «раптом» впливати на його поведінку і політичні орієнтири. Тож черговий клин у стосунки вбито професійно.

…І ще один штрих: член праворадикальної націоналістичної організації «Табір великої Польщі» Давид Гудзець розмістив у YouTube відео, на якому видно, як невідомі руйнують пам'ятник воїнам УПА. У підписі до відео сказано, що цього разу хлопці зруйнували пам'ятник у Верхраті. Цей же користувач розмістив низку відео з Донбасу, де хизується, як воює там на стороні російських найманців.

Нинішні малоприємні прикордонні пригоди на кладовищах є лише сигналами про панівну тенденцію. І не реагувати на це вже не можна. Справу запущено, й буде вельми непросто її зупинити. Для початку варто би перестати уникати волинської теми і з відкритим забралом дізнаватися, пояснювати та коментувати правду. Є ціла низка запитань, на які мають дати відповіді фахівці з воєнної історії та дослідники архівів. А ставити на українцях тавро «різуни» — неприпустимо.

Нова хвиля Волинської «битви» — це не що інше, як чергова спроба переписати історію. Вона спровокована третьою стороною — Москвою, яка застосовує звичне для себе «розділяй і володарюй». Одвічний ворог хитрий, сильний і тільки й чекає на те, щоб нас посварити... Тож будьмо мудрі.

В історичному контексті українсько-польське протистояння на Волині 1943 року закінчилося операцією «Вісла», під час якої депортували понад 150 тис. наших співвітчизників. Утім Українська держава прагне будувати відносини з Польщею на тих засадах, які об'єднують дві країни. Промова Президента України Петра Порошенка з нагоди Дня пам'яті жертв політичних репресій укотре засвідчила цей курс: «Биківнянський ліс — місце нашого спільного з поляками болю. І сьогодні я так само схилю голову і покладу квіти до пам'ятного знаку польських поховань. Тут разом з українцями спочивають і тисячі польських патріотів, розстріляних за наказом Сталіна».

Руслан ТКАЧУК

У ДЕРЖДУМУ РФ ПОДАНО ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО… «ПОСТІНДУСТРІАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК» ДОНБАСУ

У Державній думі Росії відкрилася виставка «Індустріальна спадщина Донбасу», в межах якої відбулася дискусія про створення на окупованих територіях Донецької та Луганської областей «постіндустріального культурного заповідника». Організатори заходу депутат і співак Йосип Кобзон і комітет Думи з культури подали відповідний законопроект. На думку його авторів, музеєфікація необхідна зруйнованим війною шахтам Донбасу, оскільки «нависла загроза знищення об'єктів індустріальної спадщини, яку за її масштабами можна порівняти з недавніми подіями в місті Пальміра (Сирія), де в результаті бойових дій знищено об'єкти всесвітньої культурної спадщини». На виставці представлені фотографії індустріального Донбасу з моменту його становлення (середина XIX століття) до сьогоднішнього дня.

І навіть після цього офіційна Москва послідовно заперечуватиме окупацію частини українського Донбасу? Безкарність та політична нетактовність російського «селебріті» — це показова безкарність самої країни та її керівника. Чомусь організатори не вказують, що руйнація шахт Донбасу відбулася саме за три роки військової агресії РФ.

Найстрашніше те, що повної руйнації, описаної в поданому в Держдуму РФ законопроекті, руйнації міст Донбасу, ще не відбулося. Просто багато що не працює, закрилося, бо виїхали люди, багато крамниць закрилося через пограбування бойовиками-терористами. Тому порівняння Донбасу з сирійською Пальмірою, де в результаті бойових дій російськими «миротворцями» по-варварськи знищено об'єкти всесвітньої культурної спадщини, вбито людей, менее як жінку лякає.

Що має на увазі країна-агресор, коли вирішує долю територій, які їй не належать, на яких «немає» її військових та військової техніки? Цей законопроект є нічим іншим, як намірами Кремля щодо окупованих земель та підтвердженням планів окупанта знищувати все, до чого дотягнеться його кривава «братська рука». Але навряд чи «облаштування заповідника» — це відновлення економіки окупованих територій чи фінансова підтримка людей. На цей час навіть у проросійських мешканців ОРДЛО зріє впевненість, що мета Росії — повне руйнування промислового краю, бо на цей час єдині помітні економічні «інвестиції» з боку РФ в ці території — це постачання зброї, боєприпасів та фінансове утримання бойовиків.

Водночас з окупацією Донбасу до РФ було вивезено близько 20 заводів, порізано на брухт понад 50 підприємств, зупинено роботу багатьох шахт.

Що стосується «заповідника» та «екскурсій», то з початку війни росіяни впевнено увійшли в «туристичний бізнес», бо ж російські найманці, які знаходяться на Сході України, дуже часто числяться «відпускниками» у своїх військових частинах, а на сайтах російського міста Ростов-на-Дону можна знайти туристичні пропозиції прогулятися по місцях «бойової слави» путінської Росії — «ДНР» та «ЛНР». По Савур-Могилі, Горлівці, отримати задоволення від стрільби по живих мішенях, побувати на полігонах, сфотографуватися на тлі руїн міст та підприємств…

Олена СТЕПОВА

Американські морські піхотинці під час операції «Непохитна свобода»

ОПЕРАЦІЇ ТА МІСІЇ НАТО

ОПЕРАЦІЯ НАТО В АФГАНІСТАНІ СТАЛА НАЙТРИВАЛІШОЮ ДЛЯ АЛЬЯНСУ

За період, що минув з першої операції НАТО на Балканах 1995 року, темп і різноманітність діяльності Альянсу збільшилися. Відтоді НАТО залучалася до виконання завдань, що охоплюють весь спектр урегулювання криз: бойові та миротворчі операції, заходи з підготовки і матеріально-технічного забезпечення й постачання, ведення спостереження і надання гуманітарної допомоги

На сьогодні у виконанні завдань НАТО в усьому світі беруть участь близько 140 тисяч військовослужбовців. Вони залучаються до складних наземних, повітряних та морських операцій. Ці сили нині діють в Афганістані, Косові, Лівії, в Середземному морі, біля берегів Африканського Рогу, в Іраку і Сомалі.

У XX столітті найбільше операцій під егідою НАТО було проведено на території колишньої Республіки Югославія (у Сербії, Боснії і Герцеговині, Косові), а у XXI — на території Афганістану.

Правовою основою для початку воєнних дій США в Афганістані стала стаття 51 Розділу VII Статуту ООН про право на самооборону. При цьому було оголошено головні цілі: знищення «терориста №1» Осами бен Ладена, ліквідація «Аль-Каїди», повалення режиму талібів.

Заручившись підтримкою Великобританії, США розпочали військову операцію «Непохитна свобода» (Enduring Freedom). Згодом до них приєдналися афганський Північний союз, контингент Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані під командуванням НАТО (International Security Assistance Force — ISAF) та низка інших країн.

«Непохитна свобода» розпочалася вранці 7 жовтня 2001 року із завдання наземних ударів важкими бомбардувальниками Rockwell B-1 Lancer, Northrop Grumman B-2 Spirit, Boeing B-52 Stratofortress, палубними винищувачами Grumman F-14 Tomcat, McDonnell Douglas F/A-18 Hornet, а також крилатими ракетами Tomahawk із двох американських і британських кораблів та підводних човнів.

Цілями для ударів були об'єкти інфраструктури, адже у своїх зверненнях 20 вересня до Конгресу та 7 жовтня до Афганістану Джордж Буш заявив, що він хоче покінчити з тероризмом, захопити лідерів «Аль-Каїди» та повернути мир у світ.

На першому етапі операції «Непохитна свобода» американські війська та ISAF мали приголомшливі успіхи: вже у листопаді 2001-го таліби контролювали лише одне місто, а згодом взагалі пішли в підпілля. Країна була звільнена від терористів, що підтримували в Афганістані тоталітарний режим під егідою талібів.

Після того в цій країні почали активно будувати демократичну державу з армією та поліцією. І вже 2004 року президентом Ісламської Республіки Афганістан був обраний Хамід Карзай.

Тим часом «Талібан» почав набирати силу, розгортаючи партизанську війну, що забрала більше життів американських бійців, ніж військові операції. Вони розгорнули свої дії чи не на всій території Афганістану, захоплюючи й утримуючи до декількох тижнів, а то і місяців невеликі території. З кожним роком до терористичної діяльності долучалося дедалі більше простих афганців, які раніше не мали відношення ні до руху «Талібан», ні до «Аль-Каїди». Причиною цього стало посилення роздратування щодо «визволителів», спричинене ухваленням найліберальнішої в регіоні конституції (під тиском і контролем США), яка не була сприйнята більшістю населення.

У ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ НАТО В УСЬОМУ СВІТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ БЛИЗЬКО 140 ТИСЯЧ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Великою перемогою для американців стало знищення 2011 року Осами бен Ладена, котрий, як виявилося, переховувався в Пакистані. Але вбивство керівника «Аль-Каїди» не зупинило партизанську війну. Того ж року НАТО ухвалила рішення про поступове виведення контингенту з країни.

Тож протягом 2012–2013 років НАТО перейшло до етапу передачі відповідальності афганським силовим структурам, скорочуючи до мінімуму свою участь в операціях проти бойовиків. Це значно посилило навантаження на афганську армію й поліцію, яким довелося вчитися виконувати більшість бойових завдань без підтримки іноземних військових.

8 грудня 2014 року відбулася церемонія завершення місії Міжнародних сил сприяння безпеці (ISAF) в Афганістані, яка тривала 13 років. Але після виведення основних сил міжнародної коаліції ситуація в Афганістані загострилася, особливо в північних і східних провінціях. Там посилилися позиції терористичного угруповання «Ісламська держава» і талібів. Стало зрозуміло, що уряд Афганістану не здатний протистояти бойовикам без міжнародної підтримки.

Для поступової передачі контролю над територіями афганській армії з 1 січня 2015 року в Афганістані діє тренувальна місія НАТО «Рішуча підтримка» (Resolute Support) за участю фахівців з 28 країн Альянсу і 14 держав-партнерів. Завдання небойової місії — навчання та підвищення професійного рівня національних сил безпеки Афганістану. Цього року ООН продовжила мандат місії до 17 березня 2018 року.

Сьогодні афганські силові структури навчають і консультують близько 12 тисяч військовослужбовців НАТО. Планується до 2017 року залишити у країні 5,5 тис. військовослужбовців США та Альянсу.

Україна також бере участь у операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані (ISAF). Співробітництво України і НАТО в цій сфері тривалий час обмежувалося наданням повітряного простору для прольоту літаків країн-учасників ISAF та забезпеченням послуг з авіаційного перевезення їхнього особового складу і вантажів на комерційній основі. Однак 12 травня 2007 року за двосторонніми домовленостями з литовською стороною до складу литовської групи з реконструкції провінції Гор було включено українського військового лікаря-анестезіолога. 2010 року ухвалено рішення збільшити кількість українського миротворчого персоналу в складі ISAF до 30 осіб. У травні 2010 року в Афганістан направлено першу групу інженерів з розмінування. В листопаді того ж року в Чакчаран, що у провінції Гор, додатково направлено ще чотирьох фахівців з розмінування. Наприкінці січня 2011 року до складу польового госпіталя польської групи з реконструкції у провінції Газні залучено ще трьох військових лікарів, а 9 серпня 2011 до Тренувальної Місії НАТО в Афганістані у складі литовської групи радників армійської авіації Афганської національної армії у провінції Кандагар долучилися українські радник із застосування авіаційного електронного обладнання та бортінженер.

На сьогодні завдання у складі тренувально-дорадчої місії НАТО «Рішуча підтримка» виконують десять військовослужбовців Збройних Сил України. Зокрема два офіцери — у складі національного елементу забезпечення литовського військового контингенту в місті Кабул, вісім військовослужбовців — у складі італійського військового контингенту, що дислокується у місті Герат. До завдань українського національного персоналу належить ведення інженерної розвідки, інженерне забезпечення руху автомобільних колон у зоні відповідальності, протидія застосуванню саморобних вибухових пристроїв тощо.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

НАТО: БЛОКУВАННЯ САЙТІВ — ПИТАННЯ НАЦБЕЗПЕКИ

Рішення про блокування «Вконтакте», «Одноклассники» і деяких інших російських сайтів лежить у площині національної безпеки, а не свободи слова та доступу до інформації. Таку думку озвучив офіційний представник НАТО в коментарі «Європейській правді»

«Український уряд чітко дав зрозуміти, що цей указ є питанням безпеки, а не свободи слова», — повідомили в НАТО.

Представник Альянсу нагадав, що НАТО співпрацює з Україною у процесі її реформування, також у сфері демократії, верховенства права і прав людини.

«Свобода слова охоплюється цим діалогом. Ми віримо у відданість України своїм міжнародним зобов'язанням і тому, що у країні діє система стримувань і противаг», — заявили в НАТО.

У ЛИТВІ СТАРТУВАЛИ НАВЧАННЯ «МІЦНИЙ КОБАЛЬТ»

Щорічні навчання комунікаційних груп НАТО «Міцний кобальт» (Steadfast Cobalt), у яких візьмуть участь близько тисячі з понад 40 різних підрозділів військовослужбовців Альянсу з 25 країн, відбудуться в Литві з 21 травня по 2 червня, повідомляє прес-служба Міністерства оборони країни.

У межах навчань будуть оцінюватися навички комунікаційних одиниць НАТО в забезпеченні обміну інформацією і зв'язкової підтримки між силами швидкого реагування НАТО, а також між об'єднаними штабами Альянсу в усьому світі.

Також слід додати, що близько чотирьох тисяч військовослужбовців армії Румунії та представники інших країн — членів НАТО візьмуть участь у військових навчаннях Noble Jump 2017, які проводитимуться з 26 травня по 16 червня на території Румунії, Болгарії та Греції.

ПРО ЖИТТЯ ПІСЛЯ ВІЙНИ, АБО ЯК УЧАСНИКУ АТО ЗНАЙТИ РОБОТУ

ДОСИТЬ ЧАСТО ПРАЦЕДАВЦІ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ БРАТИ НА РОБОТУ ВЕТЕРАНА АТО БЕЗ ВАГОМИХ ПРИЧИН. ЯК ДІЯТИ, ЯКЩО ПОРУШУЄТЬСЯ ВАШЕ ПРАВО НА ПІЛЬГОВЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ?

Проблема працевлаштування залишається актуальною для багатьох ветеранів АТО

Більше двох років Олексій Келецький провів на війні разом із «Чаєчкою», як він лагідно називав свій БТР. На ній він із товаришами вибиралися з-під обстрілів бойовиків, прикривали друзів під час виконання завдань і рятували поранених. «Чаєчка» служила вірою і правдою — жодного разу не підвела. Коли передавав бронемашину наступнику, напучував: «Ти ж бережи її! Якщо дбатимеш, то й сам з нею цілий будеш»

На рідній Тернопільщині повернувся до праці на невеличкому підприємстві, де працював до мобілізації інженером. Але там вже були нові порядки, нові люди… Витримав кілька тижнів і звільнився, почав шукати іншу роботу. Олексію лише 38 років. Але жодна з пропозицій його не влаштувала. «То через війну», — вважає чоловік. Він відвик від мирного життя з його напівтонами. Адже на передовій усе просто — чорне та біле, ворог та друг. І жодних тобі недомовок, підтекстів…

Чоловік і далі шукав місце в рідному краї. Якось зустрів побратима, якого він пораненого вивозив на своїй «Чайці» під обстрілом з-під Донецька. Той розповів, що зареєструвався в Центрі зайнятості і його направили на курси перекваліфікації. Після них влаштувався в сироварню. Хвалився, що опанував швейцарські технології.

Олексій послухав і теж подався до Тернопільського обласного центру зайнятості, аби йому допомогли підшукати роботу.

— Що ви вмієте? — привітно запитала працівник служби зайнятості.

— Я — інженер, а вмію… — зам'явся Олексій. Перед очами постала його «Чаєчка», — добре водити машину!

— Чудово, в нас якраз є вакансії водіїв. Подивіться, що вам підходить.

Так Олексій отримав роботу. Нині він перевозить вантажі у транспортній компанії. Його директор — також ветеран АТО, тож при знайомстві зайвого не запитував. Знає, що його чекає нова «Чайка», за кермом якої він почувається вільним. За вікном змінюються пейзажі, міста перебігають у села і навпаки, а на зупинках він нерідко зустрічає тих, хто знає, що таке повернутися з війни і знову рятувати своє життя — тільки вже не від ворога, а від самотності, зневіри і розчарування.

— Улюблена робота і сім'я — кращої реабілітації годі й шукати, — охоче розповідає Олексій Келецький усім, хто, повернувшись з АТО, не може знайти своє місце в мирному житті.

Проте не всім щастить так, як Олексію. Трапляється, що цивільні працедавці не хочуть брати на роботу колишніх бійців АТО.

— Досвід є, резюме гарне, та як почули, що я повернувся зі Сходу, — не беруть. І вже не вперше відмовили. На одному з підприємств, яке хизувалося тим, що відраховує частку з кожного замовлення на потреби АТО, я повідомив, що воював, начальник відділу кадрів сказала, що, на жаль, місце вже зайняте. Згодом дізнався, що директор рекомендував не брати ветеранів АТО на роботу, — скаржився демобілізований боєць АТО Анатолій.

На жаль, досить часто роботодавці відмовляються брати на роботу учасника АТО без вагомих причин. Щоправда, як зазначили у Державному центрі зайнятості, після ухвалення минулого року закону «Про внесення змін до статті 14 Закону України «Про зайнятість населення» деякі підприємці самі почали цікавитися прийняттям на роботу учасників бойових дій.

РОБОТОДАВЦЯМ, ЯКІ ПРАЦЕВЛАШТУЮТЬ УЧАСНИКІВ АТО ТЕРМІНОМ НЕ МЕНШЕ НІЖ НА ДВА РОКИ, НАДАЄТЬСЯ ЩОМІСЯЧНА КОМПЕНСАЦІЯ ВИТРАТ НА ЗАГАЛЬНЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ В РОЗМІРІ ЄДИНОГО ВНЕСКУ

Це пов'язано з тим, що роботодавцям, які працевлаштують учасників АТО терміном не менше ніж на два роки, надається щомісячна компенсація витрат на загальне державне соціальне страхування в розмірі єдиного внеску. Цей же закон відносить учасників АТО до окремої пільгової категорії громадян, на яких поширюються квоти на працевлаштування, за умови, що їхня частка разом із іншими пільговиками на підприємстві становитиме 5%. Обов'язковою умовою для отримання пільг є перебування на обліку безробітних у Державній службі зайнятості.

Та попри таку законодавчу новацію, проблема працевлаштування залишається актуальною для багатьох ветеранів АТО.

ЯК ЗАХИСТИТИ СВОЇ ПРАВА НА ПІЛЬГИ ТА ЩО РОБИТИ ТИМ, КОМУ В РОБОТІ ВСЕ Ж ВІДМОВИЛИ?

Юрист ЮК «Центр Конфліктології і Права» Ігор Кравченко:

«Перше, що необхідно зробити, — дізнатися, чи є законною ця відмова. Ви маєте право зробити запит на підприємство щодо кількості пільговиків, які вже там працюють. Адже варто пам'ятати, що ваші привілеї чинні лише тоді, коли ви належите до пільгових 5%. Якщо ж виявиться, що ця квота підприємством повністю вичерпана, тоді учаснику АТО доведеться претендувати на вільну вакансію на загальних умовах.

Якщо ж квоти підприємства не використані, а підприємець необґрунтовано відмовляє вам у працевлаштуванні, ви можете звернутися до Державної служби з питань праці. Як правило, цей орган досить швидко реагує на такі звернення громадян».

Голова громадської організації «Юридична сотня» Леся Василенко:

«У разі невиконання роботодавцем протягом року квоти для працевлаштування громадян відповідно до ст. 53 ЗУ «Про зайнятість населення» з нього стягується штраф за кожну необґрунтовану відмову в працевлаштуванні таких осіб у межах відповідної квоти у двократному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення порушення. Але варто врахувати, що дія закону поширюється не на всі державні підприємства, а лише на ті, штат яких налічує понад 20 осіб.

Інша річ, коли підприємства, які візуально здаються великими, можуть юридично становити кілька осіб. Решта працівників можуть працювати за договором або на інших умовах, наприклад, щоб зменшити кількість податків, яке підприємство має сплатити за кожного працівника тощо. Тоді ви можете просто повідомити, що плануєте звернутися до відповідних контролюючих служб, і після цього, навіть якщо ви й самі передумаєте влаштовуватися на це підприємство на роботу, роботодавець вже подумає, перш ніж відмовити іншим учасникам АТО у працевлаштуванні».

Начальник відділу організації сприяння працевлаштуванню Тернопільського обласного центру зайнятості Валентина Нікуліна:

«Проблема полягає ще й у тому, що, повернувшись з війни, не кожен ветеран готовий боротися за своє право на пільги з працевлаштування. Часто доводиться чути від бійців, що вони не хочуть «нав'язуватися», коли ними відверто нехтують. Найкращий спосіб отримати роботу і не чути відмов від роботодавців — шукати роботу, яку пропонують підприємці — учасники АТО, або шукати вакансії, створені саме для ветеранів. Ефективним інструментом для пошуку нової роботи є перекваліфікація та здобуття професійно-технічної освіти.

За направленням служби зайнятості кожен звільнений військовий може пройти професійне навчання. Це особливо важливо для тих безробітних, які не мають вищої або професійно-технічної освіти чи просто бажають працювати в іншій галузі. Також протягом останніх років дедалі більше учасників АТО звертаються за одноразовою грошовою допомогою для відкриття власної справи. А це не лише робота для конкретного бійця, а й створення нових місць для інших ветеранів АТО».

НЕ МЕНШ ЕФЕКТИВНИМ СПОСОБОМ ЗНАЙТИ РОБОТУ ЗА ВЛАСНИМ СМАКОМ Є СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

Це сучасна тенденція з пошуку вакансій. У багатьох містах України намагаються допомогти колишнім військовим працевлаштуватися, створюють групи в соцмережах — своєрідні платформи для пошуку та пропозицій роботи учасникам АТО. Це, приміром, народна платформа «Робота після АТО. Вакансії» та багато інших.

У таких групах вакансій для учасників АТО безліч, адже дописувачі звертаються туди, аби допомогти їм працевлаштуватися. Найбільше пропозицій для тих, хто не шукає вузькоспеціалізовану роботу, що вимагає вищої освіти, — для водіїв транспорту, приміром, чи для охоронців. Менше вакансій для інших професій, але вони є.

Ольга МОСЬОНДЗ

МИКОЛА КОСТОМАРОВ: «ЩИРА ЛЮБОВ ІСТОРИКА ДО СВОЄЇ БАТЬКІВЩИНИ МОЖЕ ВИЯВЛЯТИСЯ ТІЛЬКИ В СТРОГІЙ ПОВАЗІ ДО ПРАВДИ»

У ТРАВНІ ВИПОВНИЛОСЯ 200 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ КОСТОМАРОВА, ЛЮДИНИ НЕПЕРЕСІЧНОЇ ДОЛІ, ВЕЛИЧЕЗНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ОСВІЧЕНОСТІ, ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА Й АРХЕОГРАФА, ФОЛЬКЛОРИСТА Й ЕТНОГРАФА, ПОЕТА Й ПРОЗАЇКА, ПРОСВІТИТЕЛЯ

Микола Іванович Костомаров народився 16 травня 1817 року в селі Юрасовка Острогозького повіту Воронезької губернії. Мати його, Тетяна Петрівна Мельник, була кріпачкою, з якою її господар — поміщик Іван Петрович Костомаров узяв шлюб уже після народження Миколи. Після смерті батька син так і залишався кріпаком, доки його не викупила мати в спадкоємців чоловіка

Захопившись у юнацтві працями великих французьких філософів-просвітників Дідро, Вольтера та інших енциклопедистів XVIII століття, Костомаров перейнявся духом просвітництва й прагненням пізнати світ, його історію та закони. Вочевидь, саме це й спонукало Миколу після закінчення гімназії вступити 1833 року на історико-філологічний факультет Харківського університету.

В університеті Микола Костомаров вивчав давні й нові мови, цікавився античною історією, німецькою філософією та новою французькою літературою. Учився грати на фортепіано, пробував писати вірші. Зближення з гуртком українських романтиків Харківського університету невдовзі визначило його захоплення переважно фольклором і козацьким минулим України. Разом з іншими студентами він збирав зразки української народної пісенної творчості, писав вірші, балади й ліричні пісні, звертаючись до народного фольклору.

Ще в Харкові Костомаров почав схилятися до думки про те, що серед слов'янських народів саме українському народові належить особлива місія в справі визволення всіх слов'ян від імперського деспотизму й кріпосницького рабства. У віршах і поемах тих років він оспівував князівські та козацькі часи України. Свої поетичні твори Костомаров друкував у різних альманахах і видав збірки «Українські балади» та «Гілка».

Намагання пізнати історію України, життя її народу зумовило його вибір тем дисертацій після закінчення університету. Першу дисертацію — «Про причини і характер унії в Західній Росії» було заборонено й спалено, а друга, яка дістала назву «Про історичне значення руської народної поезії», не викликала ідеологічних нарікань, тож її Костомаров успішно захистив 1844 року. Історія Богдана Хмельницького стала темою нового його дослідження. Аби бути ближче до місць історичних подій, він влаштувався вчителем гімназії в Рівному. Та вже 1845 року переїхав у Київ, де став працювати старшим учителем у гімназії та познайомився з найавторитетнішим на той час ученим Михайлом Максимовичем.

У Києві Микола Костомаров зблизився з передовими представниками інтелігенції Василем Білозерським, Миколою Гулаком, Пантелеймоном Кулішем та Опанасом Марковичем. У грудні 1845-го — січні 1846 року вони створили слов'янофільсько-українське Кирило-Мефодіївське братство, до якого невдовзі приєднався Тарас Шевченко. Своє завдання братчики вбачали в поширенні передових ідей «слов'янської взаємності». Що стосується дружби Костомарова із Шевченком, то, як зазначають українські історики, у колишньому Радянському Союзі її намагалися показати так, буцімто вона принижувала Великого Кобзаря. Водночас вони зовсім не брали до уваги ані спільні антикріпосницькі переконання, ані любов до простого народу, ані їхню повагу один до одного.

Кирило-Мефодіївське братство проіснувало недовго. У березні 1847 року студент Петров, підслухавши розмови братчиків, написав донос попечителю Київського навчального округу генерал-майорові Траскіну. Донос негайно було надіслано в Петербург із проханням дозволити арешти в Києві.

Микола Іванович Костомаров

Довідавшись про підготовку арешту, київський губернатор Іван Фундуклей, який із повагою ставився до Костомарова, намагався попередити членів товариства про небезпеку. У надісланій із посильним записці він просив Костомарова негайно зайти до нього. Але історик, заклопотаний майбутнім весіллям з Ангеліною Крагельською, не знайшов часу приїхати до губернатора. У ніч на 30 березня 1847 року Костомарова та інших братчиків узяли під варту й етапували в Петербург. Із Петропавлівської фортеці їх відправили на заслання: Костомарова — у Саратов, Шевченка — у солдати, інші теж зазнали такої долі.

ІДЕЮ СОБОРНОСТІ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ КОСТОМАРОВ ВИСУВАВ І У СВОЇХ ПОЕТИЧНИХ ТВОРАХ

У Саратові Костомаров знову зайнявся науковою роботою й завершив монографію, присвячену Богданові Хмельницькому. Вперше працю було надруковано 1857 року в «Отечественных записках», і вона одразу привернула до себе увагу широкої громадськості як багатством матеріалу, так і позицією автора щодо змалювання цієї історичної постаті. Майже через рік вийшла у світ нова його праця — «Бунт Стеньки Разина». А дослідження про гетьманів Івана Виговського, Івана Мазепу, Юрія Хмельницького, Павла Полуботка, а також про відомих історичних діячів становлять важливу сторінку української історіографії.

Після того як 1855 року Олександр II амністував кириломефодіївців, Костомаров прийняв запрошення посісти кафедру російської історії Петербурзького університету. Вступна лекція в університеті запам'яталася йому найбільше. «Скупчення публіки було величезне, кілька державних осіб відвідали мою лекцію, — писав він у спогадах. — По закінченні читання знялися гучні овації, а потім юрба молодих людей підхопила мене на руки й винесла з університетського приміщення до екіпажа». Вплив ученого на петербурзьку інтелігенцію був величезним. На кожній лекції — аншлаг.

МОЯ ПІСНЯ
(уривок)

Од Сосни до Сяна вона протягнулася,
До хмари карпатської вона доторкнулася,
Чорноморською водою вмивається,
Лугами, як квітками, квітчається,
Дніпром стародавнім підперезана,
Річками, як стрічками, поубирана,
Городами-намистами пообвішана.
Гуляй, моя пісня, високо, високо,
Щоб хмарами сизий орел летючи,
Тебе не нагнав.
Гуляй, моя пісня, широко, широко,
Щоб по степу вітер, траву котючи,
Тебе не піймав.
Лебедем білим пливи по ріках,
Чайкою, пісне, кигич по луках,
Припутнем в лузі заворкочи,
Дрібною пташкою защебечи,
Покотиполем в степу прокотися,
По небу громом святим пронесися,
Глибоко в землю змією зарийся,
По лісах, по горах,
По степах, по ріках,
Городах, слободах
Травою,
Водою,
Луною далекою геть одізвися
К ім'янитим панам,
К неімущим старцям,
К козакам-молодцям,
К чорнобровим дівкам,
У душах,
У серцях
Тугою-кручиною, пісне, заньмися!

Микола КОСТОМАРОВ

У себе вдома щовівторка він збирав цвіт російської культури.

У Петербурзі Костомаров зустрівся з давніми друзями Пантелеймоном Кулішем і Василем Білозерським. Разом вони створили й очолили петербурзьку українську «Громаду», в ідейному спектрі якої Костомаров обстоював ліберальні погляди, не поділяючи політичного радикалізму Шевченка. Але він стояв непохитно на національних позиціях, про що свідчить його гасло, виголошене 1860 року: «Нехай же ані великороси, ані поляки не називають своїми землі, заселені нашим народом!» Ідею соборності всіх українських земель Костомаров висував і у своїх поетичних творах. У програмній поезії "Пісня моя», оспівуючи Україну, він згадував і Сян, і Карпати, і Дніпро, і Чорне море, і рідну для нього невеличку річку Сосну, на якій розташувалося місто Острогозьк і яка впадає неподалік у Дон.

1862 року Микола Костомаров подав у відставку з Петербурзького університету й більше до викладацької діяльності не повертався, цілком зосередившись на науковій роботі. Він написав понад 300 історичних, публіцистичних і літературних творів. Основними працями його життя стали «Богдан Хмельницький», «Руїна» — про трагічні події, що настали після смерті Хмельницького, «Мазепа» і «Мазепинці», а також «Російська історія в життєписах її найважливіших діячів», у якій представлено критичні біографії основних героїв давньоруської, української та російської історії.

Останні роки свого життя Микола Іванович Костомаров прожив у Петербурзі. 18 квітня 1885 року в день пам'яті святих Кирила й Мефодія здоров'я вченого різко погіршилося. Вранці наступного дня він помер у своїй квартирі на Василівському острові. Поховали його біля Літераторських містків на Волковому кладовищі в Петербурзі.

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

ГАННА РІЗАТДІНОВА: «ПІСЛЯ ОЛІМПІАДИ-2012 ХОТІЛОСЯ ЗАЛИШИТИ ХУДОЖНЮ ГІМНАСТИКУ»

МИНУЛО ЧОТИРИ РОКИ І ЛІДЕР УКРАЇНСЬКОЇ ЗБІРНОЇ ПІДНЯЛАСЯ НА ОЛІМПІЙСЬКИЙ П'ЄДЕСТАЛ ПОШАНИ

Бронзова призерка Олімпійських ігор-2016 з художньої гімнастики, багаторазова переможниця чемпіонатів світу, Європи та інших міжнародних змагань Ганна Різатдінова не приховує, що їй боляче визнавати окупацію Росією її рідного Криму. Про запеклу боротьбу за олімпійську «бронзу», а також про те, чому трансляцію Олімпіади її рідні були змушені дивитися, вимкнувши звук, Ганна розповідає сьогодні нашим читачам

— На Олімпіаді 2016 року в Ріо, незважаючи на серйозну конкуренцію, вам удалося вибороти місце на п'єдесталі. Розкажіть, як це було?

— Певна річ, як і кожен спортсмен, я дуже хотіла повернутися на Батьківщину з перемогою. Багато тренувалася, щоб вибудувати композицію, яка була б ідеальною. Навіть у Бразилію їздила з тренером, щоб пройнятися її колоритом, ритмом, відчути атмосферу. Важливо було зрозуміти, як поводитимуться стрічка й інші гімнастичні атрибути, з якими я мала виступати там в умовах підвищеної вологості. Медаль на Іграх — це результат багаторічної праці, багатьох перемог і поразок. Після Олімпіади-2012 у Лондоні, де мені не вдалося вибороти нагороду, навіть думала покинути гімнастику. Але завдяки підтримці рідних і тренера зрозуміла, що здаватися не маю права.

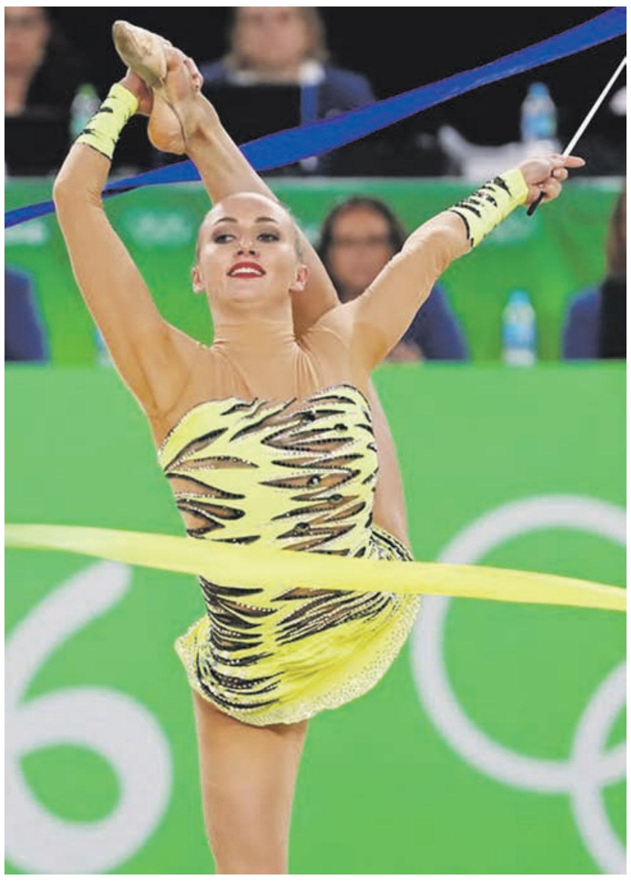
Якось я прочитала історію про хлопчика, який мав проблеми зі здоров'ям. Усі на нього махнули рукою, а він став одним із найкращих світових футболістів. Це був Мессі. Сьогодні він, попри значні здобутки в спорті, залишається на полі після всіх і тренується з додатковими навантаженнями. Такі люди мене надихають, і я сама завжди кажу: щоб досягнути результату незалежно від сфери, потрібно наполегливо працювати. У мене була величезна мотивація. Та ще й мені дуже пощастило з тренером.

— Донька знаменитих батьків Олега Блохіна та Ірини Дерюгіної Іріша Блохіна — ваш тренер?

— Вона суворий тренер, але знайшла до мене підхід, і я знаю, що в мене за спиною найпотужніша підтримка. Неймовірно позитивна, чудова людина й дуже близька мені духом, Іриша завжди знає, як мене підтримати й надихнути. Нам вдалося вибороти медаль, але це не привід зупинятися й спочивати на лаврах: тільки вперед!

— З якими емоціями ви повернулися з Олімпіади?

— Батьки з Криму приїхали, зустрічали мене в аеропорту. Було багато друзів, близьких мені людей. Усі стояли з плакатами, кульками, квітами, це було дуже приємно. Тоді я зрозуміла, що там на килимі я виступала не сама — за мене вболівала вся країна — і що там у Ріо ми були всі разом. Тому цю медаль я присвятила Україні.

Бразилія. Ріо-де-Жанейро. Олімпійські ігри-2016

— Як складалися взаємини з росіянками, які, як і ви, боролися за медалі?

— У художній гімнастиці боротьба між Росією та Україною триває вже досить довго, адже це дві найсильніші збірні. Протистояння почалося ще із часів СРСР. Адже як в Україні, так і в Росії гімнастикою керують дуже сильні жінки. З одного боку, ми — конкуренти, а з другого, між нами немає особистої ворожнечі й не може бути: гімнастки доводять свою силу на килимі.

— Ви народилися та зростали в Сімферополі, розкажіть, як сприйняли анексію півострова.

— Я переживаю цю ситуацію дуже гостро. У Криму залишилися мої рідні, дуже багато близьких мені людей. Щодня прокидаюся й засинаю з думкою про те, щоб скоріше настав мир і всі могли повернутися додому, нічого не боячись. Адже раніше я додому могла доїхати за півтори-дві години. Тепер, щоб побачити рідних, треба витратити весь день. Це дуже важко. Особливо, коли доводиться проходити блокпости до своєї батьківщини.

— Скажіть, вам відомо за кого вболівали жителі півострова на Олімпіаді?

— Звісно, за Україну, принаймні переважна його більшість. Мені розповідали, що під час російської трансляції Олімпіади люди навіть вимикали звук, тому що неможливо було слухати той бруд російських коментаторів стосовно України й нашої збірної. Вони дивилися без звуку, але дивилися! Хтось шукав в Інтернеті якісь іноземні трансляції.

— Скажіть, вас якось торкнулася АТО?

— Гадаю, немає жодної української родини, якої б не торкнулася вся ця ситуація. І я переживаю абсолютно за всіх співвітчизників, які воюють і забезпечують нам можливість жити в безпеці. Певна річ, я не можу залишатися осторонь, як і багато наших спортсменів, намагаюсь підтримати воїнів, які перебувають там, завжди беру участь у благодійних проектах, допомагаю, чим можу. Це завдання кожного українця. Але я не люблю, коли це роблять для піару.

«У КРИМУ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ ТРАНСЛЯЦІЇ ОЛІМПІАДИ ЛЮДИ ВИМИКАЛИ ЗВУК, ТОМУ ЩО НЕМОЖЛИВО БУЛО СЛУХАТИ ТОЙ БРУД РОСІЙСЬКИХ КОМЕНТАТОРІВ СТОСОВНО УКРАЇНИ Й НАШОЇ ЗБІРНОЇ»

— Я чула, вам пропонували поїхати в Росію, обіцяли кращі умови для тренувань, великі гонорари. Багато спортсменів та артистів не гребують заробляти там, чому ви відмовилися?

— Є дещо набагато важливіше й сильніше за навіть великі гроші. А саме — повага до своєї країни та своїх людей. Наші спортсмени дуже багато роблять для того, щоб своїми досягненнями привернути увагу світу до України. Я не можу засуджувати тих, котрі поїхали в РФ, у кожного свої причини й аргументи. Я переконана, що і музика, і спорт мають бути поза політикою, але це поки що неможливо.

— Ким ви себе бачите в майбутньому, після закінчення кар'єри?

— Кар'єра в спортсменів досить коротка, і тому тепер усі мої думки про те, як узяти свій максимум на арені. Можливо, після завершення кар'єри гімнастки спробую себе в ролі тренера.

— Ваші побажання нашим бійцям, які воюють на Сході України, та українцям.

— Хочеться всім побажати, щоб скоріше настав мир. Наші воїни роблять усе можливе там, щоб ми жили в мирі та безпеці тут. Тож найголовніше, щоб і ми всі не залишалися осторонь, бо війна стосується кожного з нас.

Розмову вела Ольга МОСЬОНДЗ

«РЕЙС» ВИХОДИТЬ У СВІТ

Автор книжки «Аеропорт» Сергій Лойко презентував свій новий роман, у якому йдеться про події навколо збитого «Боїнга» рейсу МН-17

Від автора бестселера «Аеропорт» виходить новий роман-трилер «Рейс»

На обкладинці нової книжки відомого фотографа, журналіста й публіциста Сергія Лойка не даремно є позначка «18+». В основі роману — події навколо збитого «Боїнга» сумнозвісного рейсу МН-17, трагедія, яка сколихнула світ і показала жорстоку правду про війну, котру розв'язала Росія проти України. Головний герой самотужки розслідує обставини загибелі дружини й доньок, які летіли цим фатальним рейсом. У творі — безліч персонажів, зовсім не пов'язаних між собою, — від зеків, маніяків, убивць, «апалченцев», псевдоправителів до невинних дітей зі зламаними долями. Усіх їх в одному місці зібрала війна.

З погляду військової експертизи твір відтворює події цілком достовірно, з деталізацією та реконструкцією ключових подій.

Роман-трилер «Рейс» став відомим задовго до виходу у світ, передусім завдяки попередньому романові Сергія Лойка «Аеропорт». Саме з подачі цього твору світ по-справжньому побачив донецьких «кіборгів».

«Рейс» принципово відрізняється від «Аеропорту». Як кажуть критики, це повноцінна проза з достовірним фактажем та закрученим голлівудським сюжетом. Тут є сюжет, який не відпустить читача аж до останньої сторінки. Це класичний бойовик, кримінальна драма, політичний трилер і репортерське розслідування. Через біль душі автор намагається докопатися до правди про трагедію рейсу МН-17. Це прагнення робить пригодницький твір своєрідним політичним висловлюванням у шаленому вирі пропагандистської брехні, що оповила брудну війну Росії проти українського народу.

Безумовно, «Рейс» зацікавить військову аудиторію, людей, які боронять країну від агресора, очевидців цих подій. Утім автор розраховує й на читача «за поребриком». Сергій Лойко повідав, що роман уже завойовує шанувальників у Росії, і, можливо, за допомогою художньої літератури стане легше налагоджувати діалог із зазомбованим тамтешнім населенням.

Юрій ІГНАТ

АНАСТАСІЯ ПРИХОДЬКО: «ХАЙ МЕНЕ БОГ МИЛУЄ ЩЕ РАЗ МАТИ ЯКІСЬ СТОСУНКИ З РОСІЄЮ»

Українська співачка Анастасія Приходько стала відомою після того, як представила Росію на конкурсі «Євробачення-2009». За останні роки її позиція кардинально змінилася. Сьогодні вона активно займається волонтерством і допомагає українським воїнам.

За словами Анастасії, вона тепер шкодує, що був той виступ. В інтерв'ю «Радіо «Свобода» співачка розповіла, що в неї було три спроби, щоб представити Україну на пісенному конкурсі, але жодного разу їй це не вдалося.

— Представляти Росію українською піснею — це, звісно, певне досягнення, — каже співачка.

Вона стверджує, що ніколи нікому не вдасться вибити з неї любов до України й що вона не хоче мати жодних стосунків з країною, яка анексувала український півострів.

— Усі чудово знають, що Росія напала на Україну та окупувала Крим. Усі це знають. Мене в Росії називають зрадницею, а наших артистів, які їздять туди виступати, жаліють і роблять там зірками. Розумієте? Хай мене Бог милує ще раз мати якісь стосунки з Росією!, — сказала Анастасія Приходько.

Свої взаємини з російською публікою вона коментує так:

— Оскільки я в них починала, вони чомусь мене вважають своєю, але я не їхня, я — українська дівчина, з великої держави, тому мені байдуже, що вони про мене думають. А я ставитимуся до них так, як вони на це заслуговують. Раніше ми спілкувалися, а зараз — до побачення».

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

UKRAINIANS ЗАМІСТЬ «ВКОНТАКТЕ»

Програмісти канадської IT-компанії StartupSoft ініціюють створення української соціальної мережі під назвою Ukrainians. Про це йдеться на офіційному сайті проекту.

Команда з 30 програмістів із StartupSoft готова розробити українську соцмережу одночасно для трьох платформ: web, iOS і Android.

«Перед тим, як інвестувати капітал і час в розробку цього продукту, потрібно пересвідчитись у його потребі. Якщо до 1 червня кількість підписників перевищить 50 тисяч, StartupSoft розробить продукт протягом чотирьох місяців», — йдеться в повідомленні.

ТЕЛЕФОН-РУКАВИЧКА

Glovdi — інноваційний продукт для активних користувачів смартфонів. Практично це смартфон, який надягається на руку. Розробники вирішили змінити концепцію сучасних ґаджетів і замість класичного телефона пропонують ці рукавички, повідомляє fenixslovo.com.

Фахівці зауважують, що за допомогою цього девайсу можна спілкуватися з друзями, користуватися інтернетом, сплачувати рахунки онлайн, використовувати навігацію, заходити в соцмережі — загалом усе те, що ви зараз робите за допомогою смартфона. Тільки при цьому ваш телефон буде на долоні.

У ДУБАЇ ПОЧАВ РОБОТУ ПЕРШИЙ РОБОТ-ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ

До складу поліції Дубаї офіційно включений перший робот-поліцейський. Він називається Robocop, повідомляє видання Arabian Business.

Зріст робота — 170 см, вага — 100 кг, пересувається він на колесах і виглядає не дуже грізно. Але при цьому Robocop орієнтується на місцевості завдяки вбудованому навігатору та вміє спілкуватися шістьма мовами, серед яких англійська та арабська.

Також він оснащений детектором емоцій, який розпізнає вираз облич людей та їхні жести на відстані до 1,5 метра. Завдяки цьому робот може встановлювати контакт з оточуючими і виявляти порушників. Однак все ж таки головна його функція — це можливість сплачувати через Robocop різноманітні послуги поліції, як то штрафи.

Крім того, робот буде патрулювати вулиці і торгові центри, роблячи відеозаписи всього, що відбувається. В поліції міста переконані, що робот зможе допомагати людям в громадських місцях, а також боротися з порушниками порядку і відповідатиме за міську безпеку.

НОВИЙ ДИКТОФОН СТВОРЮЄ ТЕКСТОВІ ФАЙЛИ

Пристрій зручний для журналістів, студентів і тих, кому потрібно записувати довгі промови. Просто потрібно покласти ґаджет на стіл, і він не тільки все запише, але й створить текстовий файл усієї промови. Окрім цього, водонепроникний пристрій здатний перекласти всі записи на 10 мов. Час підзарядки девайса — 1,5 години, час роботи на зарядці — 55 годин запису і 30 годин прослуховування музики. Радіус дії його мікрофона — 10 метрів, повідомляє fenixslovo.com.

СМІЄМОСЬ РАЗОМ

ЧУДОДІЙНИЙ БОРЩ

Серед ночі в завірюху стука хтось у хату:

— Гей, хазяєчко, чи пустиш переночувати?

Документи покажу вам. Я — боєць піхоти. Ми в похід ходили вчора. Я відстав від роти. Дві доби блукав у лісі, не знайшов дороги.

Дві доби не їв нічого, приморозив ноги.

За дверима чути голос:

— Вірю вам прекрасно. Я одна, а ви мужчина. Це мені опасно.

А солдат зубами дзвонить:

— Що ж тут опасатись? Я ж два дні не їв нічого. Не почну ж кусатись.

За дверима той же голос:

— Та воно-то ясно. Темна ж ніч, а ви мужчина. Це мені опасно.

А солдат:

— Та я ж кажу вам, збився із дороги. Дві доби не їв нічого, приморозив ноги…

Відчинила жінка двері, просить гостя в хату.

Насипає борщ гарячий, подає солдату. З'їв солдат борщу тарілку, ще й добавки просить.

Як наївся, розігрівся.

— Мабуть, — каже, — досить.

Ти чудесна господиня, борщ у тебе класний. І тепер я відчуваю, що стаю опасний.

Павло ГЛАЗОВИЙ

ТЕПЕР ВІДПОЧИВАЛЬНИКИ У КРИМУ ТІЛЬКИ ТАКІ

Інформація КЕВ м. Харків про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1.	Частина нежитлового приміщення будівлі № 35 нерухомого військового майна загальною площею 13,19 м^2 за адресою: м. Харків, вул. Сумська, 77/79, в/м № 19, що перебуває на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба, 24980799, тел. (057) 704–96–29	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Харків конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасники конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Харків за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 61, об 11.00 через 14 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (057) 700–44–63.

***

Інформація Яворівської КЕЧ про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати для укладення договору оренди нерухомого військового майна, що знаходиться на балансі Яворівської квартирно-експлуатаційної частини району:

№ п/п	Опис об'єкта оцінки	Площа, кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1.	Нежитлові приміщення будівлі № 9, в/м №48. Під розміщення складів.	283,8	Львівська обл., Яворівський район, смт Івано-Франкове вул. Яворівська, 29	31.05.2017

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: Яворівська квартирно-експлуатаційна частина району, адреса: 81000, Львівська обл., м. Яворів, вул. Львівська,19

Основні умови конкурсу:

У конкурсі беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінки майна та спеціалізаціями в межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс:

Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). *Конкурс буде проведено о 10.00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті* в Яворівській КЕЧ району, за адресою: 81000, Львівська обл., м. Яворів, вул. Львівська,19

Телефон для довідок: (03259) 2–11–40;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Житомира ЗС України оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати у зв'язку із укладанням договору оренди нерухомого військового майна, що перебуває на балансі КЕВ м. Житомир, а саме:

— частина нежитлових приміщень площею 35,6 м^2 на І поверсі будівлі інв. № 416 за адресою: Житомирська обл., м. Бердичів, вул. Шкільна, 1, військове містечко № 3.

Запланована дата оцінки: 31.05.2017

Претендентам на участь у конкурсі потрібно надати конкурсній комісії документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів завіряються позначкою «Згідно з оригіналом». Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити:

1. Вартість виконання робіт.

2. Строки виконання робіт з оцінки (після отримання в повному обсязі необхідної документації та інформації про об'єкт оцінки) — не більше 10 днів (за потреби — три дні для доопрацювання звіту).

3. Умови розрахунків: оплату виконаних робіт здійснює третя сторона згідно з укладеним тристороннім договором, а саме — платник (потенційний орендар).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10.00 годині в Квартирно-експлуатаційному відділі міста Житомира за адресою: м. Житомир, вул. Дмитра Донцова, 20 через чотирнадцять календарних днів після опублікування цієї інформації.

Заяви приймаються за адресою: м. Житомир, вул. Дмитра Донцова, 20 (каб. 15).

Додаткову інформацію можна отримати в економіста з договірних та претензійних робіт КЕВ м. Житомира (каб. 15) або за тел.: (0412) 22–77–76.

***

Список вакантних посад працівників Збройних Сил України Розрахунково-аналітичного центру Збройних Сил України.

1. Бухгалтер — 1 особа.
2. Юрисконсульт — 1 особа.

Стаж роботи за фахом не обов'язковий.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта відповідного професійного спрямування.

3. Інженер з охорони навколишнього середовища — 1 особа.
4. Інженер-лаборант фізико-хімічної лабораторії — 1 особа.
5. Радіотелеграфіст — 1 особа.

Стаж роботи за фахом не обов'язковий.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта відповідного професійного спрямування.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — частина нежитлового приміщення будівлі інв. № 13 військового містечка № 63 площею 61,10 кв. м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, пр. Повітрофлотський, 28.

Балансоутримувач: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтована дата оцінки: 31.05.2017.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, з позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 11 год. 00 хв. 16 червня 2017 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405–01–40 або (044) 242–81–99.

***

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про підсумки конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

За результатами конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, що відбулися 21 квітня 2017 року, переможцями визнано:

— ФОП Чебаков О. І. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — нежитлових приміщень будівлі інв. № 2 в/м № 27 площею 122,90 кв. м, за адресою: м. Київ, пр. Перемоги, 55/2;

— ФОП Рябченко О. М. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — частини нежитлового приміщення п'ятиповерхової будівлі № 95 штабу (інв. № 10310007) в/м № 64 площею 1,00 кв. м, за адресою: м. Київ, пр. Повітрофлотський, 6;

— ФОП Рябченко О. М. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — нежитлові приміщення будівлі інв. № 41 в/м № 54 площею 36,52 кв. м, за адресою: м. Київ, вул. Госпітальна, 18;

— ПП «Гарант-Експерт» на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — частина нежитлового приміщення будівлі інв. № 66 в/м № 157 площею 126,30 кв. м, за адресою: м. Київ, вул. Тополева, 7.

За результатами конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, що відбулися 05 травня 2017 року, переможцями визнано:

— ТОВ «УФІС» на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна розташованого за адресою: Київська обл., м. Бровари, військове містечко № 201, загальною площею 4 274,80 кв. м, а саме: нежитлове приміщення інв. № 156 площею 2,6 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 157 площею 696,0 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 163 площею 728,0 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 166 площею 2,6 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 167 площею 2,6 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 171 площею 13,0 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 175 площею 1165,0 кв. м; нежитлове приміщення інв. № 176 площею 1165,0 кв. м; частина технічного майданчика площею 500,0 кв. м.

— ФОП Рябченко О. М. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — частини нежитлових приміщень будівлі інв. № 1 в/м № 59 площею 453,70 кв. м, за адресою: м. Київ, вул. Московська, 45/1.

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (зі змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» (далі — Наказ), Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження рухомого військового майна.

Конкурс відбудеться 8 червня 2017 року о 10.00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів, каб. 223.

Об'єкти оцінки: лот (додаток 1).

Кінцевий термін подання документів: 7 червня 2017 року до 10.00.

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2); копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція суб'єкта оціночної діяльності подається в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формується відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи подати на реєстрацію до комісії на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та обов'язково зазначити дату проведення конкурсу. Копії документів, що подаються, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Умови конкурсу визначені Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29.

Визначення переможця проводиться комісією за критеріями з визначення кращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Результати конкурсного відбору оголошується в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладається договір на проведення незалежної оцінки рухомого військового майна протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів.

Телефон для довідок: (044) 454–73–90, 454–73–82.

Додаток 2

Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності
____

Реєстраційний №_______
"___" ________ 20___ р.
(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА

про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____
(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))

Керівник____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)______________________

Місцезнаходження (місце проживання) ______________________

-------------- (телефон) --------------- (телефакс) --------------- (телекс) ------------------------ (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

"___"_________ 20___ р. (дата заповнення заяви)
_____________________ (підпис керівника)
М.П.

Додаток 1

ЛОТ № 1 Перелік списаного військового майна, яке планується для реалізації (на внутрішньому ринку) та підлягає незалежній оцінці

№№ пп	№ п/п переліку списаного військового майна	Найменування військового майна	Одиниця виміру	Кількість	Рік виготовлення	Термін використання (зберігання)	Залишкова (балансова) вартість, тис. грн		Місцезнаходження
							одиниці	разом	
1	105	Хімічний опріснювач ХО-2	одиниць	905	1980	36	0,0328	29,684	в/ч А2287 м. Вінниця
2	106	Хімічний опріснювач ХО-2	одиниць	16	1980	36	0,0096	0,1536	в/ч А2287 м. Вінниця
3	107	Хімічний опріснювач ХО-2	одиниць	100	1980	36	0,0045	0,45	в/ч А2287 м. Вінниця
4	108	Хімічний опріснювач ХО-2	одиниць	200	1980	36	0,0276	5,52	в/ч А2287 м. Вінниця
5	109	Хімічний опріснювач ХО-2	одиниць	484	1980	36	0,0421	20,3764	в/ч А2287 м. Вінниця
6	110	Хімічний опріснювач ХО-2	одиниць	10	1980	36	0,0328	0,328	в/ч А2287 м. Вінниця

ЧЕРВЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

4 червня — **День Святої Трійці**
6 червня — **День журналіста України**
18 червня — **День медичного працівника**
— **День Батька**
22 червня — **День скорботи і вшанування пам’яті жертв війни в Україні**
28 червня — **День Конституції України**

Старшина Ольга Бабкіна, військовий медик, учасник АТО. Нагороджена орденом «За мужність»

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 29866 Замовлення 53993

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Геннадій КАРПЮК, Руслан ТКАЧУК

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)
P — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов’язкове.

ISSN 1029-9114
9 771029 911004